

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 3
Sausio - January 21, 1983

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

JAV paskelbė, kad Sov. S-gos branduoline energija varomas žvalgybos satelitas Cosmos 1402 dar šį mėnesį gali nukristi į žemę. Sov. S-ga iš pradžių buvo tai paneigusi, bet paskui pripažino, kad satelitas yra netvarkoj.

Varšuvos pakto valstybių vadų konferencija pasiūlė sudaryti su Nato valstybėm nepuolimo pakta ir pasižadėti pirmiems nevaruoti bet kurių ginklų, bet neįdrausti teisės imtis kolektyvinės ir individualinės gynybos priemonių. Tokius paktus Sov. S-ga pradėjo siūlyti 1958 bet Nato valstybės siūlymą kaip bereikšmį atmesdavo.

JAV pareiškė Sov. S-gai savo susirūpinimą dėl Sirijos statomų bazių sovietų SA-5 priešlėktuvinėm raketom, galinčiom pasiekti taikinius už 150 mylių.

Salvadoro krašto apsaugos ministras įsakė šiaurinio Salvadoro Cabanas provincijos kariniam viršininkui plk. ltn. Sigifredo Ochoa Perez išvykti į Urugvajų ir būti ten karo atache, bet pulkininkas išvykti atsisakė ir pareikalavo, kad krašto aps. ministras atsistatydintų.

Irako min. pirmininko pavaduotojas Tareq Aziz pareiškė, kad Prancūzija pirkis iš Irako tris kartus daugiau kaip iki šiol aliejaus ir už tai aprūpins Iraką ginklais.

V. Vokietijos prezidentas Karl Carstens paleido parlamentą ir paskelbė, kad naujo parlamento rinkimai įvyks kovo 6.

JAV ir Sov. S-gai pasikeitus pasiūlymais dėl strateginių ginklų apribojimo, prezidentas Reagan dar šį mėn. siūnia viceprezidentą George Bush į Vakarų Europos valstybes ir Vatikaną pasitarti su sąjungininkais dėl bendro šiuo reikalu Vakarų nusistatymo. Žadama aplankyti V. Vokietiją, V. Berlyną, Olandiją, Belgiją, Šveicariją, Italiją, Vatikaną, Prancūziją ir Britaniją.

Britanijos min. pirmininkė Margaret Thatcher iš anksto nepaskelbusi aplankė Falklando salas, kur ji buvo gyventojų šiltai sutikta, bet šia savo kelione ji suerzino Argentiną.

Graikijos vyriausybė pasiskelbė suformulavusi galutinį savo nusistatymą dėl JAV bazių Graikijoje. Pagrindinis nesutarimas bazių reikalu kyla dėl to, kad JAV atrodo, jog bazės reikalingos sekti Sov. S-gos veiksmam, o Graikijai — kad didžiausias jos priešas esąs ne Sov. S-ga, bet Turkija.

Libano prezidentas Gemayel pasiuntė prezidentui Reagan laiška, raginantį paskubinti pasitarimus dėl svetimų kariuomenių iš Libano pasitraukimo.

Izraelis ir Libanas per eilę posėdžių dėl Izraelio pasitraukimo iš Libano iki šiol negalėjo susitarti net dėl darbotvarkės. Derybom paskubinti į Art. Rytus vėl buvo pasiūstas specialus prezidento įgaliotinis Art. Rytam Philip C. Habib.

Gvatemalos prez. Efraim Rios Montt žada krašto valdybą perleisti rinktajai vyriausybei 1985.

Lenkijos organai atsisakė prastėti darbo leidimus Vakarų žinių agentūrose ir atstovybėse dirbantiem lenkam. JAV ambasados Varšuvoj dirba net 41 lenkas. UPI biuro Varšuvoj viršininkė Ruth E. Gruber buvo sulaukiyta ir tardyta.

Japonijos min. pirmininkas Yasuhiro Nakasone, atvykęs vizito į P. Korėją, pareiškė, kad Japonija per 5 metus suteiksiant P. Korėjai pagelbos už 4 bil. dol.

TVERUOSE MUŠA MOKINIUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 53

SKYRIUS "SOVIETINĖJE MOKYKLOJE"

Tėvų protestas mokyklos direktorei

1982 balandžio 5 Tverų apylinkės tikintieji parašė tokio turinio protestą Tverų vidurinės mokyklos direktorei A. Petrošienei:

"Mes, žemiau pasirašę Tverų apylinkės tikintys tėvai, iš savo vaikų sužinoję apie jūsų vadovaujamoje mokykloje dėl bažnyčios lankymo vykdomą jų persekiojimą ir terorizavimą, reiškiamo griežčiausią protestą.

Renginiai sekmadienį

Jau kuris laikas tikintys mūsų vaikai specialiai yra trukdomi, kad sekmadieniais ir šventėmis negalėtų dalyvauti bažnyčioje laikomose pamaldose, o kas išdrįsta nueiti — yra barami užgiedojami, patamavimą prie altoriaus, dalyvavimą adoracijoje ar procesijoje, už atsakinėjimą kunigui pamaldų metu. Kad vaikai negalėtų sekmadieniais atvykti į bažnyčią ir atlikti savo pareigų, jūsų vadovaujamoje mokykloje ar kultūros namuose bažnyntinių pamaldų metu (nuo 10 iki 2 v. popiet) imta rengti vaikus trukdantys užsiėmimai (šokiai ir kitokios pramogos), kurie anksčiau sutilpo į šokiadienius. Bažnyčią lankantys vaikai specialiai įpareigojami dalyvauti jų programų atlikime.

"Juodi sąrašai"

Už bažnyčios lankymą mūsų tikintys vaikai įtraukiami į "juodus sąrašus", pagal kuriuos paskui varginami: tardomi, bauginami, pajukiami. Tuo ypač pasižymi mokytoja Regina Rubavičienė ir mokytoja Regina Čeplynskienė.

Kad galėtų tuos "juodus sąrašus" sudaryti, mokytojus verbuoja vaikus sekti savo draugus ir paskui viešai klasėje, kaip jos sako, "iki aguonos grūdėlio" viską išpasakoti "bažnyntininkų" bauginimui ir pajukimui. Tam tikslui mokytojos panaudoja tinginius, negabius mokinius. Rašo jiems gerus pažymius, nors jie ir nemoka. Tokiu būdu vaikus verbuoja mokytoja Regina Čeplynskienė.

Kitus mokinius baugina, žadedamos įtraukti į "specialius sąrašus" ir nusiųsti į rajono švietimo skyrių.

Vaikus muša

Mokytojos — Regina Rubavičienė, Greivienė, Tilvikaitė, Prajerienė — baugina vaikus, žadedamos mušti.

Ir dėl bažnyčios lankymo, ir dėl kitų dalykų vaikus muša mokytoja R. Rubavičienė, mokytoja Greivienė, mokytojas Šimanasuskas.

Baugina išbraukti, o kartais ir išbraukia iš mokykloje veikiančių ir vaikams patinkančių būrelių bei ratelių (mokytoja R. Čeplynskienė).

Mažina pažymį už elgesį

Mažina elgesio pažymius už lankymąsi bažnyčioje ir taip gerus vaikus sulygina su chuliganais (mokytoja R. Rubavičienė).

Giria vaikus, kurie draugus pravardžiuoja davatkomis, o atsikertantiems į pravardžiuojimą mažina elgesio pažymį iki 2 (taip mokytoja R. Rubavičienė pasiėlgė su mokine Šniukaite).

Pirmadieniais tardo

Kiekvieną pirmadienį tardo klasę, kas sekmadienį buvo bažnyčioje (mokytoja R. Rubavičienė ir mokytoja Bronė Kutkutė).

Liepia atsivesti tėvus, jeigu mato, kad su jų pagalba galės vaikus pagąsdinti, o jei kurie tėvai patys ateina pasikalbėti, pasislepia, kad išvengtų susitikimo (mokytoja R. Rubavičienė neprimė mokinės Vilmos Jurkutės tėvelio).

Už bažnyčios lankymą baugina vaikus blogomis charakteristikomis ir neįstojimu į aukštesnes mokyklas (mokytoja R. Rubavičienė).

Tąso vaikus už plaukų

Verčia vaikus meluoti, paskui viešai juos pajukia, prilipdydamos melagio vardą (mokytoja R. Rubavičienė, mokytoja A. Sudžiuvienė). Tąso vaikus už plaukų, ausų, daužo juos per galvą, viena ranka prisilaikydami ar prispaudę kur prie sienos. Ypač tuo pasižymi mokytoja R. Rubavičienė ir atsakingas už tvarką mokytojas Šimanasuskas, kuris apskaldymui vaikus nusiveda į kabinetą ir dar paklausia, per kurią ausi duoti.

Apkaltinami už "sukilimą"

Vaikams pasisakius, jog yra tikintys ir lankantys bažnyčią, jie apkaltinami ir baudžiami "už sukilimą prieš mokytojus ir akių draskymą" (mokytoja R. Rubavičienė, mokytoja R. Čeplynskienė).

Draudžiama vaikams ateiti į bažnyčią net per Kalėdas ir Velykas. Daroma viskas, kad tomis dienomis vaikai būtų užimti, arba

įsakmiai prisiekdinėjami, kad šventėse nedalyvaus.

Zinodami, kad daugelis motinų užimtos darbas (karvių melžijos, kiaulių šėrėjos) ir negali pačios dažnai lankyti bažnyčioje, mokytojai vaikams bažnyčią lankyti leidžia tik su tėvais.

Griežčiausiai draudžiama

Griežčiausiai vaikams draudžiama dalyvauti procesijose, patamauti prie altoriaus ir ypač giedoti ar atsakinėti pamaldose.

Liepia neklausti tikinčių savo tėvų, vadindamos juos tamsiais ir atsilikusiais žmonėmis.

Vaikams teigia, jog bus geriau, jei naktimis vaikščios į kiną ar į šokius, nei lankys bažnyčią. Taip mokytojos mūsų vaikus verčia tapti chuliganais.

Mokytojos persirengusios šnipinėja

Mokytojos ne tik vaikus verčia šnipinėti, bet ir pačios pasiverčia šnipėmis ir ateina į bažnyčią. Mums yra žinoma, jog jūs, direktore A. Petroškiene, 1981 m. Velykose, vaikų žodžiais tariant, buvote pasivertusi čigone: išsidažiūsi, persirengusi čigonėmis rūbais, kad nebūtumėte žmonių atpažinta, sekėte bažnyčioje vaikus. Tokia slapuke šnipė 1982 vasario 7 buvo pasidariusi ir mokytoja R. Rubavičienė. Ji sekė ir užkabinėjo į bažnyčią einančius vaikus.

(nukelta į 2 psl.)

Brooklyno Botanikos sodo šiltadaržiuose buvo pastatyta lietuviška eglutė. Prie jos stovi eglutę papuošusios skautės: Rita Jakaitė, Sigita Alksninytė, v.s. Ramunė Česnavičienė ir Petras Rasimas, šiltnamių direktorius, kurio protekcija eglutė buvo pastatyta.

POPIEŽIUS AUKOJO MIŠIAS UŽ TAIKĄ

Pirmoji Naujųjų Metų diena, kuri Bažnyčios liturgijoje yra pažymėta Kalėdų ir dieviškosios Marijos motinystės ženklu, visame katalikų pasaulyje yra maldos diena už taiką. Tai pabrėžė popiežius Jonas Paulius II, Šv. Petro bazilikoj aukodamas mišias už taiką 16-osios pasaulinės Taikos dienos proga.

"Visą Dievo tauta, visi geros valios vyrai ir moterys, turi būti ištvėringai auklėjami taikai. Turi būti raginami ir drąsinami kurti taiką... Visi turi jausti pareigą savo aplinkoj panaudoti pačias geriausias priemones

tarpusavio sugyvenimo, draugystės ir taikos ugdymui... Kare dalyvauja dvi tarp savęs kovojančios pusės... Taikos negalima sukurti be dialogo be dviejų pusių bendradarbiavimo... Dėl to visi turi įsipareigoti, visi turi bendrai dirbti taikos išlaidymui ir užtikrinimui... Taikos negalima sukurti ir išlaikyti vienos pusės pastangomis..."

Kalbėdamas apie nusiginklavimą, Jonas Paulius II pabrėžė, kad nusiginklavimas negali būti vienašališkas... Reikalavimas palaipsniui mažinti ginklus turi

EUROPOS PARLAMENTAS PRIĖMĖ REZOLIUCIJĄ PABALTIJO REIKALU

Dr. K. Bobelis, Vliko delegacijos pirmininkas, iš Strasbourgo telefonu pranešė, kad sausio 13 Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, pasiūlytą Politinės Komisijos, apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Rezoliucija buvo priimta 98 balsais; 6 balsai buvo prieš, 7 susilaikė.

Debatuose už rezoliuciją stipriai pasisakė: dr. Otto von Habsburg, referentas; Anglijos atstovai — Alan Tyrrell ir Simmons; Vokietijos — Weckering ir Seeler, Italijos — Grankowski ir Romualdi.

Prieš rezoliuciją pasisakė 3 atstovai: 2 socialistai ir vienas komunistas.

Šios rezoliucijos priėmimas yra reikšmingas parėmimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos kovos dėl jų laisvės ir nepriklausomybės.

Priėmus rezoliuciją, Vliko delegacija suruošė priėmimą, kuriame dalyvavo gausus būrys Parlamento narių.

Apie rezoliucijos priėmimą pranešė taip pat UPI agentūra. Amerikos Balsas perdavė šią žinią į Lietuvą.

Amerikos Balsas, pasirėmęs UPI korespondento pranešimu

ir lietuvių-latvių suteiktomis informacijomis, paskelbė šį pranešimą:

"Europos Parlamentas Strasbourge (sausio 13) priėmė rezoliuciją, kviečiančią atstatyti trijų Pabaltijo kraštų nepriklausomybę.

Rezoliucija, pateikta Europos Parlamento Politinės Komisijos, buvo priimta 98-ais balsais, 6-iem balsuojant prieš, 7-iem susilaikius.

Tarp kalbėtojų, raginusių šį dokumentą priimti, buvo Vokietijos atstovas Otto von Habsburg, Austro-Vengrijos imperijos palikuonis. Jis apibūdino Sovietų Sąjungą kaip paskutinę didžiąją kolonijinę valstybę pasaulyje ir pridūrė, kad trijuose Pabaltijo kraštuose — Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje — vykdoma sistematiška rusifikacija.

Europos įstatymų leidžiamasis organas nutarė perduoti rezoliuciją specialiam Jungtinių Tautų Dekolonizacijos Komitetui ir taip pat komitetam, kurie seka Helsinkio Baigimnio Akto žmogaus teisių įgyvendinimą.

Lietuva, Estija ir Latvija buvo jėga inkorporuotos į Sovietų Sąjungą 1940 metais. Jungtinės Amerikos Valstybės šio sovietų akto niekada nepripažino."

SOVIETINĖ "TIESA", LKB KRONIKA IR VATIKANAS

Lietuviškai leidžiama sovietinės komunistų partijos "Tiesa" 1982.XI.17 paskelbdino tokį tariamą Tverų (jų Plungės rajono) vidurinės mokyklos mokytojų redakcijai adresuotą laiška:

"Mes, Tverų vidurinės mokyklos mokytojai, dirbdami savo tiesioginį mokymo auklėjimo darbą, pajutome bandymus trukdyti ir net kištis į mūsų mokyklos reikalus, mūsų darbą pako-reguoti. Tverų bažnyčios kunigai K. Velioniškis ir altarista J. Palūtkas visokiais būdais, nesibodėdami net šmeižti, stengiasi apjuodinti mūsų mokytojų kolektivą, atskirus mokytojus, nu-teikti tėvus prieš mokyklą. Tuo tikslu sukūrė šmeižikišką raštą ir apgaule išgavo tėvų parašus. Mokyklos mokinius vilioja į savo pusę, kaip įmanydami, — skatinami dovanomis, pinigais, skiekia, kad kuo daugiau vaikų giedotų bažnyčios chore, patarnautų apeigoms.

Bažnyčios tarnai ragina mokslivius sekmadieniais nedalyvauti mokyklos renginiuose ir net pradėjo juos atitraukti nuo pamokų bažnyntinių švenčių metu... Mokytojai negali toliau kęsti, kad šmeižtais būtų bandoma apie juos sudaryti viešą neigiamą nuomonę."

Po tariamą laišką išvardinta 15 mokytojų pavardžių (jų tarpe yra tik 3 vyriškos pavardės...).

Iš tikro mokytojai tokiu reikalu turėtų kreiptis ne į sovietinės komunistų partijos padalinio Lietuvoje organą "Tiesa", o tiesiogiai į sovietinės Lietuvos švietimo bei propagandos tvarkytoją-ministerį ar į religijų reikalų tarybos įgaliotinį prie ministerių tarybos Anilionį. Juk pastarasis rengia kunigams "seminarus", "ekstremistus" kunigų moko ir "rūpinasi", kad vienintelė Lietuvos "kunigų seminarija galėtų daugiau priimti kandidatų"; parenka kandidatus į vyskupus, o tik "vyskupas Vin-

apimti visus, o ne tik vieną ar kitą pusę. Tarp savęs kovojančios jėgos turi drauge sutarti, nei pereiti įvairius nusiginklavimo tarpusius, įsipareigodamos nusiginkluoti tuo pačiu metu ir vienodame laipsny.

Savo žody mišių metu popiežius priminė, kad kovo 25 prasi-dės jubiliejiniai Atpirkimo metai. Minėdami mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus mirties ant kryžiaus ir prisikėlimo jubiliejų, turim ypatingu būdu įsipareigoti kurti teisingą taiką ir melstis už taiką.

(nukelta į 4 psl.)

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Susirūpinta Lietuvos gra-
ziųjų upių užteršimu. Literatū-
ros ir Meno savitraštyje yra
įdomi ir aktuali skiltis "Septy-
nios dienos". Toje skiltyje daž-
nai atkreipiamas dėmesys į gam-
tos žalojimą, į gražių vietų už-
teršimą. Štai 49 nr. toje skiltyje
rašoma apie *Sventosios upės už-
teršimą* ties pačiu Anykščių
miestu ir apie kitą panašų už-
teršimą Pasvalyje. Rašoma, kad
Šventojoje prie pat tilto, ties gra-
žiaja A. Vienuolio sodyba ir A.
Baranausko klėtele, upėje esą
susigrūdę bjaurių sąrašų: viso-
kių pagalių, nuolaužų, kelmų,
ir niekas upės išvalymu nesirū-
pinąs. Panašiai užteršta Pas-
valyje ir *Lėvens upė bei mažes-
nis, bet gamtos grožiu pasižy-
mis vingiuotas Svalios upelis*.
Korespondentas smarkokai bara
abiejų tų miestų tvarkytojus už
jų apsilėidimą.

— Laikraštyje atkreipiamas
dėmesys ir į naująsias kaimo

gyvenvietes, kurios esančios ar-
chitektų suprojektuotos neblogo-
gai, bet statyba esanti įvykdyta
nepateisinamai blogai. Tų gy-
venviečių gyventojai norį turėti
ūkinį trobesių, auginti gyvulių,
turėti pastogę įrankiams ir savo
dirbiniams. Bet tokiems trobesi-
ams net projektuose nesą vietos.
Tai vis negerovės dėl kurių
ir viešoji spauda išdrįsta tarti
kritikos žodį. Tų negerovių pa-
sitaiko nemažai, bet jų šalinimu
mažai kas tesirūpina. Ir į spaus-
dintą kritikos žodį valdžios ga-
lingieji mažai kreipia dėmesio.

— Lapkričio 30 įvyko **Lietu-
vos komunistų partijos centro
komiteto plenumas**. Jame dau-
giausia buvo kalbėta apie
ekonominius Lietuvos reikalus
(apie mėsos ir duonos gamybą).
Pagrindinis pranešėjas buvo pir-
masis Lietuvos komunistų parti-
jos sekretorius P. Griškevičius.
Posėdyje pensijon paleistas A.
Barauskas, nauju biuro nariu iš-
rinktas A. Kairėlis.

— Kalėdų metu mirė paverg-
tos Lietuvos švietimo ministeris
Antanas Rimkus. Buvo gimęs
1933. Išgijęs ekonomikos moks-
lą kandidato laipsnį. Be to, dar
baigė Vilniaus pedagoginį insti-
tutą. Visą laiką buvo aktyvus ko-
munistų partijos veikėjas.

— Sovietinėje Lietuvoje spau-
doje plačiai aprašytas iškilmingas
posėdis, įvykęs Kremliaus su-
važiavimų rūmuose, minint 60
metų sukaktį nuo Sovietų Sąjun-
gos įsteigimo. Išspausdinta ne-
paprastai ilga naujojo diktato-
riaus J. Andropovo kalba, pridėta
net ir trumpa J. Andropovo pasi-
sakymus kartojanti Lietuvos ko-
munistų partijos pirmojo sekre-
toriaus **Petro Griškevičiaus**
kalba. Abiejose kalbose nepa-
prastai džiaugiamasi, kad Lietu-
vos komunistai yra susitelkę į
Lenino partiją, kad tuo visi dar-
bo žmonės prisideda prie komu-
nistinei visuomenės sukūrimo.
Visose Kremliaus kalbose nepa-
gailėta skambiu, nors ir visiškai
tuščiu, žodžių komunistų parti-
jos nuopelnams, kuriant naują
žmogų.

(nukelta į 4 psl.)

Julijonas Steponavičius yra
lietuvis, rašo Romos dienraštis,
o katalikiškoji Lietuva kelia
baimę Kremliaus valdovam. Gal
kaip tik todėl šis taurus lietuvis
vyskupas iki šiol dar negalėjo
būti viešai priimtas į kardinolų
kolegijos narių tarpą. Bet po-
piežiui Wojtylai Lietuva kiek-
vienu atveju yra artima ir bran-
gi, rašo straipsnio autorius, pri-
mindamas, kad Jonas Paulius II-
asis, ką tik išrinktas popiežium,
pasiuntė savo kardinoliškas in-
signijas Vilniaus Aušros Vartų
Dievo Motinai.

Lygiai brangus popiežiui yra
ir vyskupas Steponavičius dėl
savo herojiško tikėjimo ir drąsos.
Todėl yra pagrįsti
spėjimai, pažymi dienraštis *Il
Tempo*, kad kardinolu "in pec-
tore" 1979 buvęs paskirtas šis
lietuvis vyskupas. Popiežius tik-
riausiai tikisi, kada ateis diena,
kai galės kardinolu "in pectore"
vardą viešai paskelbti, kaip ly-
giu būdu tikriausiai tikisi vieną
dieną aplankyti Lietuvos žemę.

Juk ir Lietuvos katalikai bran-
dina mintį, rašo baigdamas Ro-
mos dienraštis *Il Tempo*, kad
1987, švenčiant krikščionybės
įvedimo Lietuvoj šesiu šimtų
metų garbingą sukaktį, jie ga-
lės deramai sutikti Šventąjį Die-
vą prie Aušros Vartų Dievo
Motinos.

K.L.

čiami būti liudininkais, ieškant
medžiagos kunigų apkaltinimui.

Paskutinės žinios

Pabaigai norime paminėti pas-
kutines žinias apie mokytojų
"žygius", kurie buvo atlikti
mūsų parapinių rekolekcijų (1982
balandžio 1-3) metu, taip pat
Verbų sekmadienyje. Rekolekci-
jos — parapijos atsinaujinimo
dienos. Jose turi dalyvauti visi
tikintieji, o Verbos — viena iš
didžiausių švenčių. Vaikai į re-
kolekcijas atėjo su tėvais ir be jų.
Netrukus pasiekė žinia, kad jau
rekolekcijų dienomis mokytojai
pradėjo tardymus. Verbų dieną
specialiai buvo organizuojamas
renginys "Na, mergaitės", ber-
niukai įpareigoti dalyvauti žiuri
komisijoje. Taip vaikai
prievarta buvo sulaukyti nuo
svarbių tikintiesiems pareigų.

Tardymai

1982 balandžio 2 mokytoja
Vaicekuskaitė, direktorės pa-
vaduotoja mokytoja A. Sudžiū-
vienė ir jės, direktore, tardėte
rekolekcijų metu bažnyčioje
buvusius mokinius: Budrį, Ston-
kų, Alfredą Sniuką ir kitus.
Liepėte berniukams rašyti pasi-
aiškinimus. Tą pačią dieną mo-
kytoja A. Sudžiūvienė ir jės
tardėte visą VI klasę. A. Sudžiū-
vienė mūsų vaikus viena po ki-
to šaukė į metodinį kabinetą ir
tardė. Jūs sakėte, kad nereikia
lankyti bažnyčioje, o pavaduoto-
ja uždavinėjo vaikams įvairius
klausimus. Mokinį Stonkų keti-
note paversti savo šnipu.

Padidėjo terorizmas

To neužteko. Dar mokytojos
pradėjo "kampaniją" prieš Vely-
kas. Visokiais būdais mėgina
vaikus sutrukdyti, kad ir jose
negalėtų dalyvauti. Taip jės ir
jūsų pavaldinės norite sutrukdy-
ti mums didelę šventę ir mūsų
vaikams atimti galimybę daly-
vauti velykinėje iškilmėje. Mes
žinome, kad seniau tik viena
mokytoja Greivienė mušdavo ar
kitaip terorizuodavo lankančius
bažnyčių vaikus. Jums vadovau-
jant mokyklai, mokytojų teroris-
čių skaičius gerokai išaugo.

Nuorašai siunčiami

Visa tai primindami jums, kaip
mokyklos vadovei, norime su tuo
supažindinti ir kitas mokyklą ir
tikėjimą liečiančias instancijas.
Šio rašto nuorašus nusiuntėme
Tverų apylinkės DŽDT VK pir-
mininkui Prajeriui, Plungės rajo-
no DŽDT VK pirminko pa-
vaduotojui kulto reikalams A.
Buivydui, Tverų parapijos kle-
bonui kun. Kostui Velioniškiui
ir Telšių vyskupijos valdytojui
kun. Antanui Vaičiui.

Po protestu pasirašo mokinių
tėvai — 21 parašas.

PAGRĮSTI SPĖLIOJIMAI

Aštuoniolikos naujų kardinolų
paskyrimas, jų tarpe Rygos ir
Liepojos apaštalinio administra-
toriaus latvio vyskupo Vaivods,
vėl suaktualino spėjimus, ką
popiežius Jonas Paulius II-asis
prieš trejus metus paskyrė kardi-
nolu "in pectore", tai yra kardi-
nolu, kurio vardas tuo tarpu tėra
žinomas tik pačiam Šventajam
Tėvui, — rašo sausio 7-osios lai-
doj įtakingasis Romos dienraštis
Il Tempo.

Straipsnio autorius žurnalistas
Svideroschi šia proga stato
klausimą, ar popiežius kardinolu
"in pectore" nebus paskyręs lie-
tuvio vyskupo Julijono Stepona-
vičiaus? Itals žurnalistas paži-
mi, kad Lietuvos gyventojų dau-
gumą sudaro katalikai. Lietuvos
katalikai, išpažindami savo tikė-
jimą, jau daug metų patiria di-
deles kančias, nors šio krašto re-

liginiame gyvenime pastaruoju
laiku yra ir teigiamų apraiškų:
buvo paskirtas naujas vyskupas
— Telšių apaštalinis administra-
torius Antanas Vaičius, o daugiau
negu dvidešimt metų ištremtam
vyskupui Vincentui Sladkevičiui
buvo leista sugrįžti į Kaišiado-
rių vyskupiją apaštalinio admi-
nistratoriaus titulu.

Dienraštis *Il Tempo* primena,
jog Apaštaly Sostas siekęs pas-
skirti Lietuvai ir daugiau vysku-
pų. Ypač buvo dedama pa-
stangų, kad taip pat jau daugiau
negu 20 metų tremty gyvenan-
čiam Vilniaus vyskupui Julijonui
Steponavičiui būtų vėl leidžia-
ma eiti vyskupišką pareigą. Bet
visos pastangos ta prasme
iki šiol nedavė laukiamų rezul-
tatų. Maskva pasipriešino vysku-
pui Steponavičiui sugrįžimui į
Vilniaus arkivyskupiją.

Iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Tėvai reikalauja

Čia suminėta tik dalis to, kas
dedasi jūsų vadovaujamoje mo-
kykloje. Mes, mokinių tėvai, rei-
kalaujame:

Panaikinti sekmadieninius
užsiėmimus, kurie rengiami jau
minėtais trukdymo tikslais ir ku-
rie atitraukia mūsų vaikus nuo
dalyvavimo bažnyčioje. Nei
mums, tikintiems tėvams, nei
mūsų vaikams jie nereikalingi.
Sekmadieniai yra mūsų ir mūsų
vaikų, mokykla neturi teisės
savo užsiėmimais mums jus
atimti. Tai laikome tyčine kovos
priemonė su mūsų ir su mūsų
vaikų įsitikinimais.

Liautis pajaukti mūsų tiki-
čius vaikus dėl bažnyčios lanky-
mo. Mokykla yra mokslo įstaiga,
o ne antireliginės propagandos
ir vaikų prievartavimo vieta.

Kad mūsų vaikai nebūtų mu-
šami, tąsomi už ausų, stumdomi
ar kaip kitaip fiziškai baudžiami.

Mokykloje išgyvendinti vie-
nas kito šnipinėjimą už religinius
įsitikinimus. Tai žaloja vaikus, ir
mes griežčiausiai su tuo kovosi-
me.

Neišbraukti tikinčių vaikų iš
įvairių būrelių ar ratelių vien už
tai, kad lanko bažnyčių ir negali
lankyti specialiai sekmadienį

rengiamus būrelių užsiėmimus.

Mokykloje neversti mūsų vaikų
antireliginėse anketose praneši-
nėti davinius apie mūsų šeimas
ir juos pačius.

Tikinčius mūsų vaikus iš-
braukti iš juos žeminančių "juo-
dųjų sąrašų".

Mes griežčiausiai protestuo-
jame prieš mūsų vaikų vertimą
būti ateistais.

Mes esame priešingi viso-
kiems renginiams už mokyklos
ribų, kurie iš mūsų atima vaikus,
pačius vaikus atskiria nuo baž-
nyčios lankymo, trukdo mums
juos parengti sakramentams...

Norime religinės laisvės

Norime sau ir savo tikintiems
vaikams visiškos religinės lais-
vės... Nenorime, kad mūsų
tikintys vaikai būtų verčiami
dalyvauti antireliginiuose ren-
giniuose ir taip patys save įjuok-
ti.

Mes laikome įžeidimu, kai
mokytojos, pasivertusios šnipė-
mis, seka mūsų vaikus bažny-
čioje ar už bažnyčios. Tai griež-
čiausiai smerkiame ir visomis
galimomis priemonėmis prieš
tai kovosime.

Griežčiausiai protestuojame
prieš bandymą išgauti iš vaikų
pažadus ar pasisakymus, prie-
šingus jų įsitikinimams, kaip
"Aš nebetikiu į Dievą", "Nei-
siu į bažnyčią". "Negiedosiu,
nedalyvausiu procesijoje" ir pa-
našius. Šitokių pažadų išgavimas
yra pats brutaliausias, niekšni-
giausias, nesutaikomas su žmo-
niškumu dalykas.

Protestuojame

Protestuojame prieš vaikų
vertimą meluoti ir veidmainiau-
ti, kad paskui juos būtų galima
vadinti melagiais, veidmainiais
ar kaltinti tėvus, jog toliais pa-
darė savo vaikus, reikalaujanti
atlikti savo, kaip tikinčiųjų pa-
reigą.

Griežčiausiai protestuojame,
kad mūsų, tikinčiųjų, vaikai ver-

Savaitės įvykiai

Lenkijos vyriausybė, nepaisy-
dama karo būklės įstatymo sus-
spendavimo, vis dar tebeareš-
tuoja panaikintos Solidarumo
unijos vadus ir žada jiems kelti
bylas už nusikaltimus prieš val-
stybę. Jos kalėjimuose dar tebėra
laikoma 1500 žmonių dėl karo
būklės įstatymo pažeidimų.

Sov. S-ga įvairiais pažadais
stengiasi paveikti Vakarų diplo-
matus ir įvairias delegacijas, kad
tik JAV neišdėstytų V. Europoj
572 naujų raketų.

Afanistano partizanai pagrobė
iš Mazas-i-Sharif miesto turgaus
14 sovietų karių ir patarėjų.

Portugaliją valdanti dešiniųjų
partijų koalicija sutiko, kad nau-
ju min. pirmininku būtų buvęs
švietimo ministeris Vitor Crespo.

V. Vokietijos žurnalas *Stern*
paskelbė, kad Naujųjų Metų va-
kare Klosterfeld kaime prieš R.
Vokietijos valdovą Erich
Honecker buvo įvykdytas pasi-
kėsinimas. Hoencker išlikęs
svežistas, o pasikėsintojas Paul
Essling nusišovęs.

Latvijos arkivyskupo Juli-
jans Vaivods į kardinolus pakė-
limo proga New York Times
sausio 9 išspausdino du žurnā-
listo John F. Burns straipsnius,
kuriuose pateikiama daug LKB
Kronikos skelbtų Katalikų Baž-
nyčios Lietuvoj persekiojimo
įvykių, paminima ir pati LKB
Kronika, tikinčiųjų ir mokinių
persekiojimai, galimas slaptas
vyskupo Julijono Steponavičiaus
pakėlimas į kardinolus, jo ištre-
mimas į Zagarę, kandidatų į
kunigų seminariją apribojimas
ir jų vertimas būti KGB agen-
tais. Žurnalistas mano, kad Va-
tikanas nesitaręs su Sov. S-ga
dėl J. Vaivods pakėlimo į kardi-
nolus.

Sov. S-gos komunistų parti-
jos organas *Pravda* vedamuoju
labai aštriai kritikavo žemės ūkio
pramonę, paminėdamas chro-
niškai blogą dirvų paruošimą sė-
jai, sugedusius traktorius ir ne-
tinkamą sėklų ir trąšų paskirs-
tymą. Ypač buvo puolama Že-
mės ūkio ministerija, žemės ūkio
mašinų komitetas, vasių ir dar-
žovių imonės ir eilė partijos ir
valstybės organizacijų už nesu-
organizavimą reikiamo spau-
dimo pasiruošti pavasario dar-
bam.

Lietuvos vyčių 69 seimo atidarymo mišios. Iš dešinės kun.
A. Kontautas, vysk. Anthony Pilla, vysk. V. Brizgys. Nuotr.
V. Bacevičius

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East
Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais
tik išimtinai atvejais 516 757-2671. New York ofisas Lito patalpose:
86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių pa-
duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave.,
Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest
P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves.
Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-
conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary
Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New-
ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Pa-
rošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas.
Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdrau-
dinai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujaj vietoj — OHLERT-
RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323
(namų telef. 847-4477). Įstaigaj kreipiantis paminėti, kad esate ar
norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern.
1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestu-
voms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos
rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir
europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-
tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona,
Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler
Schwartz, Inc. N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, optlošs
fondus, commodities, auksą, atidaryti IRA planus. Suinteresuoti
skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM.
Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., šeštadieniais 5-6 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr.,
vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD
8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-
7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas:
234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10
val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside,
N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJO-
SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus priva-
žiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

1983
KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU
INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA. LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuozūra • Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomone • Už skelbimų turinį ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Pirmiausia kaltinkim save

Kai mes, būdami tremtiniais, pajudėjom iš Europos ir užjūrio kraštus, rašėm spaudoj, kad svertur savo gyvenimą tvarkysim kitaip negu tie, kurie Lietuvą paliko prieš keliasdešimt metų. Sakėm, kad neprasim lietuviškumo, nors ir kažin kaip mus vadintų; kad neišsižadėsime to, ką mūsų tėvai taip vertindavo: gimtosios kalbos, savų papročių ir lietuviškos visuomeninės, kultūrinės veiklos. Tačiau šiandien, žiūrėdami iš lietuviybės taško, matom, kad daug kas iš mūsų susitraukė savame kiaute žymiai anksčiau negu tie, kurie atvyko čia prieš 50-60 metų.

Šiais laikais dvasinis ir techninis tautų bendravimas toks didelis, ir kultūrinė evoliucija tokia stipri, jog tautinis užsidarymas yra nebeįmanomas.

Mokyklos ir organizacijos jaunuomenę įveda iš vienos pusės į šių dienų kultūrinį gyvenimą, o iš antros — jos auklėja savąją tautą. Savųjų mokyklų vaidmuo lietuviybės išlaikyme yra didžiausias.

Nors šiuo metu ateivių vaikai lanko šeštadienines mokyklas, bet ne visur jos veikia. Mažesnėse lietuvių kolonijose pasigendama ne tik pasiryžėlių mokytojų, bet ir mokinių. Be to, kai kur tėvai nebenori savo vaikų leisti į šeštadienines mokyklas, o vaikams to tik ir tereikia. Tokie vaikai skęsta svetimoj aplinkoj, o namie nebenori kalbėti lietuviškai.

Mūsų spauda dažnai kelia šių opų nutautėjimo klausimą ir nurodo jo priežastis. Tų priežasčių yra daug, bet ne visada jos tiksliai nusakomos. Pirmiausia kaltinami įvairūs išoriniai pavojai bei įtaka, o savoji kaltė tik miglotai paminima.

Mano manymu, pirmiausia ieškotikim kaltės savyje ir dau-

giau dėmesio kreipkim į savo vaikus.

Gyvenant išeivijoj, gimtosios kalbos mokėjimas yra pirmieji dalykas. Jaunuoliai, nemokėdami savo tėvų gimtosios kalbos, niekada negalės tinkamai įsijungti į savo tautos amžias sukurtus dvasinius lobius ir nesutaps, nesuaušs su savo tauta.

Savo kalba nekaltas lietuvis nėra pilnutinis lietuvis. Žinoma, jis gali vadintis lietuviu, bet, nemokėdamas lietuviškai, negalės lietuviybės jausmo perduoti savo vaikam.

Kokia bebūtų stipri aplinkos įtaka, bet susipratusių lietuvių vaikai toj aplinkoj nesutirps, jei tik tėvai ras laiko savo vaikuose palaikyti gimtąją kalbą, jei gyvais žodžiais bus dažniau kalbama apie gimtąjį kraštą — pavergtą Lietuvą. Čia tėvam ateina talkon lietuviški laikraščiai, knygos ir jaunimo organizacijos.

Jonas Miškinis

Inž. Adolfas Venskū, Vliko atstovas prie Europos parlamento, 1982 rugsėjo 16 Strasboure. Dešinėj Europos parlamento vicepirmininkas dr. Egon A. Klepsch, kairėj politinės komisijos Pabaltijo kraštų klausimais rezoliucijos pranešėjas Otto von Habsburg.

Lietuviams ir kitiems pabaltiečiam didelė laimė, kad Europos parlamentas pirmasis iš dabarties tarptautinių institucijų susirūpino pabrėžti Pabaltijo tautų gyventojų laisvo apsisprendimo teisę ir šiam reikalui pasirūpino duoti eigą. Europos parlamento politinė komisija buvo pavadusi savo nariui Otto Habsburgui paruošti raportą Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimu.

Asmeniškai kalbėjau su Otto Habsburgu. Jis yra buvusio Austrijos imperatoriaus sūnus, uolus kovotojas prieš Hitlerį, kuris buvo užgrobes jo tėvynę — Austriją. Jis kalbėjo, kad jam didelio įspūdžio darė, kai kas nors iš šalies padėjo jo krašto žmonėm atgauti laisvę, tai dabar jisai nori kitiems padėti, ypač, kad jis, būdamas Pan Europos sąjūdžio (siekiančio apjungti Europą) pirmininkas, nori laisvės rytų ir centro Europai, kad tos šalys įsijungtų į bendrą laisvą Europą.

Europos parlamento rezoliucija tai raginimas Europos ministerių tarybai išskirti Pabaltijo klausimą Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijai ir taip pat išskirti Lietuvos, Latvijos, Estijos klausimą Madrido konferencijoje. Otto Habsburgas man kalbėjo:

— Kai jau praveriamos durys ir iškisama tarp jų koja, sunku beuždaryti. Pabaltijo laisvės klausimas riedės toliau.

Trečia diena kaip sėdžiu Europos parlamento rūmų spaudoje salėje. Čia sutinku laikraštinius iš Olandijos, Anglijos ir daugybės kitų kraštų. Man besirašant mašinėle, priejo vienas laikraštinkas su pilku kostiumu. Jo atlake — kryželis, iš kurio galima atpažinti, kad jis

EUROPOS PARLAMENTO RŪMUOSE

LAIŠKAS IŠ PRANCŪZIJOS

JUOZAS PRUNSKIS

kunigas. Užsimezgė tarp mūsų pokalbis. Pasirodo, kad tai buvo prancūzas, Sorbonos universitete gavęs istorijos doktoratą, kun. Paul Huot-Pleurox. Jis yra Europos Bendruomenės vyskupų komisijos generalinis sekretorius. Atvykęs į Europos parlamento posėdžius, juos seka, informuoja vyskupas ir stengiasi kelti katalikam rūpimus reikalus ir klausimus. Klausinėjamas jis pasakojo:

— Europos Bendrijos vyskupų komisija apima visus į šią Bendriją įeinančius kraštus ir dar Ispaniją ir Portugaliją. Iš viso sudarytų apie 200 mil. katalikų. Iš kiekvienos valstybės į šią vyskupų komisiją įeina po vyskupą, taigi komisijoje yra 14 vyskupų.

Jam, kaip tos komisijos generaliniam sekretoriui, nuolat tenka darbuotis Briuselyje, bet kai yra Europos parlamento posėdžiai, jis atvažiuoja čia. Vyskupų komisija jokio tiesioginio ryšio su parlamentu neturi, bet šis vyskupų atstovs veikia netiesioginiai. Kadangi parlamento narių tarpe yra katalikų, tai, palaikydamas ryšį su jais, jis gali įdinti katalikam svarbius reikalus. Taip pat palaiko ryšius su Europos parlamento tarnautojais. Jo rūpestis, kad šis parlamentas nebūtų vien tik politinių ūkinių klausimų sprendėjas, bet ir dvasiniai reikalai nebūtų aplentki, ypač kas liečia moralės, etikos, o taip pat ir kai kuriuos socialinius klausimus. Savo kontaktuose su parlamento nariais bei tarnautojais kun. Huot-Pleurox aptaria Europos šeimų politiką, privataus švietimo — mokyklų klausimus, imigrantų problemas, o taip pat ir atsilikusių kraštų reikalus.

Kun. Huot-Pleurox, būdamas vyskupų komisijos generalinis sekretorius, leidžia Europos vyskupam biuletenius prancūzų ir vokiečių kalba: "L'Europe au fil de jours" ir "Europa. Ereignisse-Entwicklung".

— Kaip dabar apskritai su religiniu gyvenimu Europoje? — paklausiau jį.

— Negalima nusiskūsti, bet padėtis įvairi. Dauguma krikščionys. Praktika įvairi: miestuose blankesnė, kaimuose gyvesnė.

— Kokios nuotaikos Europos jaunimo tarpe? — juose ypač jaučiamas didelis susidomėjimas popiežiumi ir

pagarba jam. Tai ypač pasireiškė popiežiui lankantis įvairiuose kraštuose. Labai daug jaunimo dalyvavo ruošiamose pamaldose, popiežiaus sutikime.

— Kaip su Europos katalikų spauda?

— Vokietijoje turime daug katalikų laikraščių, radijo valandėlių. Prancūzijoje televizija ir radijas yra valstybės kontrolėje. Bet turime tradicinį per daugelį metų tvirtai besireiškiantį dienraštį "La Croix".

— Kaip jums atrodo dabartinės socialistų vyriausybės Europoje?

— Apskritai yra demokratiška tolerancija. Prancūzijoje vyriausybė siekia visą švietimą, tauti ir privatinės mokyklas, įjungti į vieną valstybinę sistemą. Vyskupai ir tėvai to nenori. Prancūzijai šiuo klausimu truputėlį sunkiau, kad tame krašte nebuvo sudarytas konkordatas, kurio nuostatai apsaugotų religinio švietimo laisvę. Iškyla ir kitų aštrių klausimų. Pvz. Prancūzijoje vyriausybė siekia, kad valstybės leidžiami abortai būtų atliekami ir vyriausybės išdo lėšomis.

— Ką jums tenka girdėti apie Lietuvą?

— Esu Europos vyskupų sekretoriute, kurio centras yra Šveicarijoje. Šis sekretoriatas apima visus kraštus, taigi ir Lietuvą. Kai atvažiuoja į Romą vysk. Povelonis, man tenka jį sutikti, pasikalbėti. Kai ateinantį kartą jį pamatysiu, pasakysiu, kad Strasboure sutikau ir tave.

Dėkodamas jam pasakiau, kad vyskupas Povilonis, dar būdamas kunigu marijonu, yra dalyvaugęs mano primicijoje ir sukakčių proga esu gavęs iš jo porą laiškų.

— Kaip esate patenkintas savo pastangomis Europos parlamente?

— Darbas sunkus, bet įdomus ir malonus. Pažįstu daug parlamento narių. Su jais galima kalbėtis, aptariant galimybes kelti dvasinius reikalus. Reikia gi, kad Europa rūpintųsi ne vien ekonominiiais klausimais, bet ir dvasiniu atsinaujinimu. Žinoma, vyskupų komisija oficialių ryšių su parlamentu neturi. Aš čia dalyvauju kaip laikraštinkas. Bet privačiai yra galimybių vyskupų idėjas perteikti.

— Kiek yra katalikų Europos parlamente?

— Sunku pasakyti. Visose šio parlamento politinėse grupėse

Kun. Hout Pleurox

yra katalikų, išskyrus komunistus. Bet ir komunistai Europoje nėra vienodi. Pvz. dažnai italų komunistai yra priešingi prancūzų komunistam.

Kun. Huot-Pleurox, vyskupų ryšininkas su Europos parlamentu, yra labai mielas, draugiškas žmogus. Kalbėjomės su juo gurdnodami vienas kavą, kitas sultis. Jis mane klausinėjo apie lietuvius katalikus, apie Amerikos Lietuvių Tarybą, kurioje man tenka dirbti ir žymėjosi, galbūt planuodamas šį susitikimą suminėti savo biuleteniuose.

Susitikome su juo žurnalistų salėje. Kur trata daugybė rašomųjų mašinėlių, kur buvo progos man pasikalbėti ir su olandų dienraščio "Algemeen Dagblad" redaktoriumi Henk Aben, ir su Londono "Times" redakcijos atstovu.

— Chicagos skautų ir skaučių bendra Vasario 16 d. minėjimo sueiga įvyks vasario 20.

— Praną Lapę, Maine valstijoje gyvenanti dailininką, Andy Rooney plačiai aprašė straipsny "A Good Man for Conversations", kurį išspausdino "Chicago Tribune" sausio 6.

— Kun. Antanas Zakarauškas, Chicagos Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas, yra pakviestas sukabėti maldą, minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį Atstovų Rūmuose. Minėjimo rengimu rūpinasi kongr. Frank Annunzio iš Čichagos.

— Vasario 16-osios minėjimas Chicagos Jaunimo Centre įvyks vasario 20. Rengia LB Vidurio Vakarų apygarda.

— Vytautas Volertas rašo išeivijos kultūringą apžvalgą Pasaulio Lietuvių Dienų leidiniui. Kultūrinį skyrių redaguoja Vacys Ročiūnas.

SKERDŽIUS

VINCAS KRĖVĖ

5.—

— Čia motinos tik nesusiėšė, o ten vyras gal jau pešasi. Ne tėvai skirs vaikus, tik vaikas teks tėvai skirti!

— Tai melagis senis, tai melagis! Ir senas, ir taip dikta! Sumeluoja, jog nei nesuprasia!

— Tokio, brole, melagio aplinkui nesurasai. Ir žinai, kad meluoja, o patikėsi, ir gana.

Ir vėl juokiasi vyras, o Lapinui tai linksma, lyg jį už gera būtų gyre.

— Na, matau, kad tu dar nesi metęs senų išdaigų! — padėjęs ranką ant Lapino peties, prabilo Dumblis iš Pakelmių, kur seniau dvi ar tris vasaras ganė Lapinas.

— Kokis buvai, tokis ir dabar likai. Eiva, seni, pirkion, aš tau duosiu alaus, nors ne savo... Ir nusivedė vyras Lapiną pas Valainį trobon, pripylė jam stiklinę alaus; Lapinas išgėrė vienu metu, net jį pakratė. Paskum, nusišluostęs burną rankove, atsilažė sūrio kampą, kurį jam arčiau pastūmėjo Dumblis, ir užkando; čia tuojau pripylė jam antrą, jisai išgėrė ir antrą; pripylė trečią, jisai ir trečią išgėrė.

Pripylė jam degtinės stiklinę, senis išgėrė ir degtinės; pasitraukė mėsos dubenį arčiau į save ir ėmė puntaroti, net praktikuodamas.

Linksma senis, net akys blizga, juokauja. Visi juokiasi, ne tai giria, ne tai peikia Lapiną. Jisai pasakoja, kaip apgavo vieną, kaip suerzino kitą, kaip gražiai sumelavo trečiam. Juokiasi vyras, net juostos jų nuo pilvų nusmuko. Tik vienas Kačingis nesisjuokia.

— O aš manau, vyras, kad niekus darote, girdami jį, — kaip iš trimito storu savo balsu kalbėjo. — Kad man jisai taip sumeluočiau, nepaisytų aš, kad jisai senas: nurautau viršugalvį. Kad tu senas, nedaryk kaip mažas vaikas.

Nors labai sielojosi Kačingis, bet jo niekas nei klausyti neklausė.

Lapinas išporino vyrams, kaip jis su Juzia užrašų vaikščiojo, kaip jį kunigėlis pravare.

— Na, ir radai sau mergalę! — juokiasi vyras. — Kitos tokios visame pasauly su skala ne-

surasi. Bet kaipgi liks Vanka be jos?

Juzia buvo senmergė, penkių dešimtų metų su uodega. Gyveno ji pas gudą, tokį pat seną berną Vanką, kuris čia atsipainiojo nežinia kada, nežinia iš kur, ir gyveno sodžiaus gale dūminėj pirkaitė, kurią sau nusipirko iš vieno kampininko.

— Kas gi dabar bus? Be katalikizmo kunigas nepriims užrašų, o be kunigo netekės už tavęs nei viena merga, net ir Juzia.

— Nieko, aš, žmogeliai, išmoksiu. Jau aš dabar daugel žinau. Mykoliukas mane moko.

— Tai, seni, prigynveni laikų: vaikai senis moko. Ar tikėjai, ar laukei to, seni? — klausia jį Dundis, patsai gana senas žmogus.

— O, dabar vaikai, tai ne mes, mūsų laikų vaikai, — atsakė Dumblis. — Aš dar ne Dievas žino kokis senis esu, o kai prisimenu, kokie buvome vaikai, tai kur, nei nelygink su dabartinais mažaisiais!

— Atsimenu, — atsiliepė Julius Naujalis: — būdavo, dėdė pagąsdo mus, kad pilni arieli baloj vilkų, kurie vaikus gauda ir vilkinus jais peni, kelias dienas baidėmės iš gatvės išeiti, tik iš tolo ujome ir akmenimis arieluosna svaidėme. Eik, dabar taip pagąsdink vaikus, jei nori!

— Vaje, — giriasi Lapinas, — ir dabar, kai pagąsdinu, bijosi — ir kaip dar!

— Ot, visi mes čia jau nejauni, — įsikūso Kačingis, — ne vieno jau ir plaukas žilas. Mes dar štai tokie vaikėzai buvome, be kelnų bėginėjome, o tu jau pusžilis buvai. Jau gal daugiau šimto metų turi, ir stiprus dar vis esi. Ar dabartinių laikų rasi tokį žmogų?

— Tai gal jau yra šimtas, — valgydamas sūrį su duona, sutiko Lapinas. — Šimtas jau yra, o net gal daugiau... Kur kas daugiau!

— Kur jau jisai šimtas, gal ir du turi! — pritarė Valainienė, tupinėdama aplink pečių. — Kas jį jauną pamena?

— Yra dar senesnių, negu aš.

— Kas gi tokis galėtų būti? — spėja vyras. — Ne, senesnio už tave nėra. Jau tu ne savo, svetimą amžių gyvenai.

— Nagi Grainio liepa: ji senesnė už mane, — juokiasi linksmai skerdžius. — Kol ji žaliuoja, aš anksčiau nemirsiu.

— Na, žmogel, ji dar šimtus metų stovės. Nors tu ir gavius, bet jos nepergyvensi.

— Pergyvensiu, ot pamatysite. Ko man skubėti, laiko pakaks. Ar man čia bloga?

— Gerai, kad Dievas nedavė kiaulei ragų! — net paraudęs atrėžė Lapinas. — Kas matė, kad tokį medį, kaip liepą, kirštų! Ar tu ją sodinai, ar ką?

— O manote, kad iš mano daržo tai didelė nauda? — kalbėjo Grainis, nepaisydamas Lapino. — Per geras versnas tik dilgėlės ir atžalos auga.

— Nukirstai, ir tiek! Kokia gi tau iš jos nauda?

— Kaip nukirsi! Gaila tokio gražaus medžio, — kalbėjo vyras.

— Ko klausote josi! — piktai sušuko Lapinas. — Žmonės medžius sodina aplink namus, o ji, matai, "nukirstau! Nukirstau!" Kas tau tokis medis, juk tai ne musė! Paėmiau, sugnybau — ir nėra! Pasigėdytai, sene, taip kalbėti!..

— Ko dabar aš gėdysiuos? Nugriauš kada vėjas ant tvartų, gyvulių dar sutrėks.

— Nugriauš, nugriauš, Klausykite tik jūs, žmonės! Amžius liepa stovėjo, o dabar "nugriauš"! Alaus tu prisigėrei, žmonele! — sielojosi Lapinas. — Nukirsti tokį medį — vis tiek kaip žmogų užmušti!

— Ot, imsiu ir nukirsiu! — ūmai prakalbėjo Grainis. — Mano liepa, kas man užgins? Noriu — kertu, noriu — ne.

— Tavo liepa! Ar tu ją sodinai, kad ji tavo, ar tu ją auginai, kad kirsti nori? Ar gal ji tau vienam žaliuoja, tau vienam šlama ir grožėjasi? Kad tavo lauke auga, tai jau ir tavo! Dievulio

ji ir mažų paukštelių, ne tavo! Supykęs atstūmė skobnis ir pasikėlė nuo uslano.

— Matai, kokis iškalbingas senis! Kur tiek žodžių surado, kai teko liepa ginti?!

— Štai, seni, nukirs Grainis liepą, — erzino kirkindami jį kiti: — teks tau mirti greičiau, negu mane!

— Mano liepa, ir nukirsiu. Rytų nukirsiu! Štai pamatysiu, ar užgins man kas?! — užsispyręs atakliai tvirtina Grainis.

— Ne tavo, nenukirsi! Rankos nudžius, kojas sau palaužysi. Kas tau liepa, girioje pušelė, ar kas? Krosny gal malka degins? Ech, ir žmonės gi nūnai! Senovėj žmonės, kaip galėdami, sodino medžius aplink namus, sodžioose kaip giriose švokštė šlamėjo, visokių paukščių pilna buvo, o dabar koks ten snarglius, vos nuo žemės paauęs, šūkaloja: "nukirsiu, nukirsiu!" — šaipydamiis pyko Lapinas. — "Mano liepa!" Pamėginęs būtai tu senovėj taip kalbėti! Iš-tiestų tave ant grendimo, įskeltų tau kapą, žinotai tada.

— Ot, nukirsiu, ir tiek! Mano liepa, ir baigta. Kad ne šventė, dabar nueitau ir nukirstau.

— Tfu! — spjovė Lapinas ir, paėmęs nuo suolo botagą, trimtą ir kepurę, nei neatsisveikinęs išėjo iš trobos.

(Bus daugiau)

SOVIETINĖ „TIESA“, LKB KRONIKA IR VATIKANAS

(atkelta iš 1 psl.)

Jis nenori sekti Anilioniu, kurs kunigams skirtuose „seminaruose“ išdrįsta, kaip matėm, užsiminti apie Kroniką... Jis visai nutyli, kad jau bal. 26 Plungės rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Buivydas buvo išsikvietęs Tverų parapijos komiteto narius ir tada klausinėjo dėl ano tikinčiųjų tėvų pareiškimų-protesto, kuriame jie pasipikino Tverų vidurinėje mokykloje vykdomu tikinčių vaikų terorizavimu. Pavaduotojas bandė nariams įrodinėti, kad pareiškimai-protestas esąs šmeižikiškas... „Vaikai menki liudytojai... Mes griebisime tėvus. Turės pasimatyti su prokuroru, Mes žinome, kas rašė — kun. Jonas Palūkas... Jūs turite tvarkyti tvarkyti... Klebonas čia niekuo dėtas. Jis tik samdomas kulto tarnas...“ Taip pat „Tiesos“ korespondentas „nežino“, kad pagal aną Kronikos numerį 1982 balandžio 27-30 Tverų vidurinėje mokykloje buvo tikrinami tikinčiųjų pareiškimai faktai tokiu būdu: „mokytojai visokiais būdais iš anksto (gąsdinimu, pažadais ir t.t.) vertė mokinius meluoti, jog sekmadieniais niekas netrukdytų lankyti bažnyčios, o lankančių nebėra ir nepersiekia...“ Mokinius (apklusinėti) kvietėsi pagal pasirinkimą, nekvietė labiausiai dėl bažnyčios lankymo nukentėjusių mokinių, o apklausinėjo netikintus.

Tuo tarpu „Tiesos“ korespondentas vietoje, praėjus daugiau kaip šešioms mėnesiams po Kronikoj aprašytų tardymų, tariamai patyręs, kad „tėvai piktinis kunigų kišimuisi ir vaikų auklėjimui“. Mat, vaikai prisipažinę tėvams, jog Tverų bažnyčios kunigai viliojė mokinius, o apklusinėjo netikintus.

Tuo tarpu „Tiesos“ korespondentas vietoje, praėjus daugiau kaip šešioms mėnesiams po Kronikoj aprašytų tardymų, tariamai patyręs, kad „tėvai piktinis kunigų kišimuisi ir vaikų auklėjimui“. Mat, vaikai prisipažinę tėvams, jog Tverų bažnyčios kunigai viliojė mokinius, o apklusinėjo netikintus.

KUNIGŲ VIENYBĖS LAIŠKAS AMERIKOS VYSKUPAM

Kun. Albertas Kontautas, Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybės pirmininkas, 1983 sausio 1 visiem Amerikos vyskupam pasiuntė vyskupų siūlomą pastoracinio laiško apie nusiginklavimą antros versijos analizę. Jis suarojeja, ar šis pastoracinis laiškas dabartine forma tikrai pasiekia savo tikslą, būtent pasaulinę taiką.

„Dauguma mūsų lietuvių kunigų ir žmonės gyveno nepriklausomoje Lietuvoje ir paskui sovietų ir nacių Vokietijos okupacijoj. Jų pergyvenimai suteikia visai skirtingą perspektyvą apie taiką šių dienų realybėj...“ — rašo kun. A. Kontautas.

Jis siūlo, kad vyskupai patobulintų laišką —

1. Išryškinti taiką per žmogaus teises ir bandydami išskirti žmogaus kilnybę kaip pagrindą taikai.

2. Atmesdami pacifizmo nuotaiką ir pasisavindami II Vatikano bei popiežiaus pažirtus į teisėtą kariavimą.

3. Atmesdami vienapusišką nusiginklavimą ir pabrėždami

girdau, kad Vatikano radijas kalba apie mūsų rajoną. Minėjo vietoje, kur ir pažįstamų, ir giminių turiu — apie Viešvėnus, Tryškius, Uplyną. Sakė, kad ten mokytojai persekioja tuos vaikus, kurie bažnyčią lanko. Išidėmėjau kelias mokytojų pavardes... Pasidarė skaudu. Mano Telšiai skamba po pasaulį iš blogos pusės. Kai kuriuos tose vietovėse dirbančius mokytojus pažįstu ir galiu tvirtinti, kad Vatikano radijas meluoja“. Ir po to A. Kučinskas užbaigė: „Gerbiama redakcija, argi galima tylomis praleisti tokį melą?“

Ir šiuo atveju sovietinės tikrovės tikrintojams — „Tiesos“ rašėtojams — nereikėjo laukti, kol pasirodys anas tariamas pasipiktinusių tikinčiųjų Vatikano radijumi laiškas. Juk ir tų vietovių mokykliniai įvykiai aprašyti jau 1982.VIII.15 LKB Kronikos Nr. 54, kuris net Vakarus pasiekė žymiai anksčiau už aną „Tiesoj“ paskelbtą pasipiktinimo laišką...

Tame Kronikos numery pirmiausia yra įdėtas faktiškas vysk. Vincento Sladkevičiaus rugpjūčio 8 ingreso į Kaišiadorių vyskupijos katedrą pavaizdavimas. Jo metu buvusį tretimį vyskupą tarp kitko sveikino jo bendro likimo vysk. Julijonas Steponavičius, pažymėdamas: „Kažkas yra padalinęs mūsų kunigus į reakingus ir pažangius, į ekstremistus ir susipratusius, o paskutiniu laiku atsirado ir naujas terminas: opozicionieriai ir lojali. Bažnyčiai toks padalinimas yra svetimas...“ Matyti, kad „Tiesos“ rašėtojas dar nėra gavęs iš komunistų partijos instrukcijų, jei jie savo straipsnyje vartoja jau senstantį religinio ekstremizmo terminą...

Žinoma, ir šių dviejų „Tiesos“ pasiųstų korespondentų — tik-

AIDAI ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO GARBEI

Praėjusių metų Aidų paskutinis numeris yra skirtas šv. Pranciškaus Asyžiečio 800 metų gimimo sukakčiai paminėti.

Žurnale — šie straipsniai: Leonardo Andrieaus — Visų laikų numylėtinis (įžanginis str., kuriame paliečiama šv. Pranciškaus įtaka amžių sklaidoje). Antanas Maceina ilgame straipsnyje „Kūrinijos giesmė“ gvildo Asyžiečio poetinę egzistenciją, kuri buvo perdvelkusi visą pradinę pranciškonų bendruomenę. Alg. Tyruolis apžvelgia ankstyvą pranciškonų literatūrą (poeziją), rasdamas ryškių kūrėjų.

KUNIGŲ VIENYBĖS LAIŠKAS AMERIKOS VYSKUPAM

dvipusią bei daugiapusišką bendradarbiavimą dėl tikrosios taikos.

4. Parašydami laišką, kuris remtųsi Vatikano Tarybos mokymais, šiuolaikinių popiežių pasisakymais ir žmonių pergyvenimais, užuot bandydami surasti išskirtinę moralinę poziciją Amerikos katalikam.

5. Perrašydami pastoracinį laišką, kad jis būtų trumpesnis ir aiškesnis.

Kun. A. Kontauto komentarus lydi ištraukos iš pastoracinio laiško bei argumentai iš popiežiaus Jono Pauliaus II pasisakymų, II Vatikano susirinkimo bei Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos.

Šių metų pavasarį vyskupai nuspręso pastoracinio laiško antrosios versijos priėmimą ar atmetimą. Norintieji įsigyti šį 12 puslapių anglišką tekstą, kreipkitės į Lithuanian R.C. Priests' League of America, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.

rovės tikrintojų pasakojimai griežtai skiriasi nuo Kronikoj paduotų sovietinėje mokykloje tikinčių mokinių persekiojimo faktų. Pvz., Tryškių vid. mokykloje nuo mokytojos Stasės Žukauskienės ypač kenčia tie, kurie patarnauja mišiose, — jie vadinami tamsuoliais, klebono H. Sirtauto padlaižiais, pusgalviais... Mokytoja B. Kasparavičienė bara neš „tėvus, kam jie leidžia vaikus į bažnyčią, tvirtindama, jog tikintiesiems vaikams nebūs vietos mokykloje“. O „Tiesos“ korespondentai vietoje radę „ne įstatymų dėl sąžinės laisvės laužymą, o tėvų ir mokytojų sutarimą, gražų bendradarbiavimą“.

Ir šiuo atveju tariami reporteriai tvirtina: „Bažnytininkai kartais atvirai ima reikšti savo jūžulumą. Pagal tarybinius įstatymus mūsų šalyje bažnyčia atskirta nuo valstybės. (Tad kodėl yra valstybės išlaikomi religiniam reikalams tvarkyti gausingi religiniai įgaliotiniai, be kurių leidimo net į kunigų seminarijas negalima įstoti ir jų įsakymu iš seminarijų pašalinami?.. J.P.) Valstybė nesikiša į religinių bendruomenių reikalus. O kai kurie kunigai norėtų, kad su jais, sudarinėjami auklėjimo planus, mokytojai tartųsi... Vazinėjant po Telšių rajono kolūkius, miestelius, akį džiugina gyvenimo žiedai... Kokių šaižiū disonansu į šį taikų tarybinių žmonių gyvenimą įsirežia pasaltinškas ir šmeižikiškas Vatikano radijo balsas. Jo prasimanymais pagrįstai piktinasi... religingi ir nereliginiai, nes visiems aišku, jog Vatikano veikėjams rūpi ne tiek tikėjimo reikalai Tarybų Lietuvoje, kiek trukdyti mūsų gyvenimo žingsnius. Jie siekia kurstyti nesantaiką tarp dorų tarybinių žmonių... Tikras lenininis-stalinis rojus, kurio laimė drumsčia pagal kitą reportažą „šnipai

Būtų įdomi studija ir apie vėlesniąją pranciškonų literatūrinę kūrybą, jei atsirastų šia sritim susidomėję istorikai. T. Viktoras Gidžiūnas rašo apie pranciškonus Lietuvos valstybės kūrimosi pradžioje. Straipsnis — ilgas, išsamus ir atskleidžias daug naujų faktų. Dr. Povilo Reklaičio studija liečia Lietuvos pranciškonų-bernardinų bažnyčias pagal Hiršo Leibovičiaus XVIII a. žemėlapi. Straipsnis mokslinis ir dokumentuotas gausiomis iliustracijomis. Tamė pačiame numeryje dar spausdinama šv. Pranciškaus Asyžiečio Kūrinijos giesmė ir ištrauka iš Dantės „Dieviškosios komedijos“ (Rojaus XI giesmė). Visas leidinys iliustruotas Giotto freskų nuotraukomis iš Šv. Pranciškaus bazilikos Asyžuje.

Apžvalginėje žurnalo dalyje apžvelgiami faktai bei įvykiai. Apie metafizinės krypties dalininką jo parodos Moderna meno muziejuje proga New Yorke rašo L.A. Žurnalo „Ateities“ akademinį savaitgalį Chicagoje apibūdina J. Baužys. Supažindinama su šv. Kazimiero jubiliejumi, įvykstančiu 1984 metais (VS); paminimos prof. M. Biržiškos gimimo ir mirties sukaktys (Andrius Mironas); pagerbiamas St. Santvaras (Jurgis Jankus); apžvelgiama Magdalenos Stankūnienės dailės paroda Chicagoje (Saulė Jautokaitė); prisiminamas dail. Povilas Puzinas (V.V.). „Mūsų butyje“ skyrūje pateikiami svarbesnieji paskutinių dviejų mėnesių įvykiai, ir duodamas 1982 metų žurnalo turinys.

AIDAI ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO GARBEI

Aidai išeina kas du mėnesiai didelio formato 80 psl. leidiniu. Redaguoja Leonardas Andriejus. Talkina V. Volertas ir kun. K. Trimakas. Metinė prenumerata — 15 dol. Adresas: Aidai, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

A.K.

su kunigų sutanomis“ iš Vatikano (žiūr. 1982 gruodžio 12 str. „Tiesoj“).

Teisybė, pasakoma per Vatikano radiją, remiantis neužgindijamais LKB Kronikoj paduotais faktais, bado okupanto tamų akis. Tik jie vis nenori vietos gyventojams atidengti tikro tų pranešimų iš Vatikano šaltinio — pačios jau per dešimt metų LKB Kronikos, pagrindų leidžiamos...

Tiesa, dėl vadinamų laiškų sovietinėje spaudoje kilmės autoritetingai pasisako 1983 sausio 6 „The Wall Street Journal“ dienraštis jo žinomas reporteris David Satter: „Tokių laiškų sovietiniam laikrašty pasirodymas niekad nėra atsitiktinis. Dažnai laiškus rašo partijos pareigūnai, o juos iš baimės pasirašo darbininkai“...

Juozas Pažemėnas

Įžymusis dramos aktorius Henrikas Kačinskas Kultūros Židinyje deklamuoja Kristijono Donelaičio Metus. Jam š.m. sausio 23 sueina 80 metų. Sveikiname sukaktuvininką. Apie jo nueitą vaidybos kelią ir nuopelnus lietuvių teatrui parašysime vėliau.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Naujas balsas — laisvės Lietuvai

Kongresmanai Marty Russ ir Richard Durbin stengiasi kongrese praversti įstatymą, kad būtų siekiama laisvės Lietuvai. Tokį sprendimą norima padaryti ryšium su Vasario 16 d. Kad pasiektų tą nuostatą priimti, reikia jiems surinkti 218 kongresmanų parašų. Lietuvių laišakai ar telefoniniai skambinimai, skatinant kongresmanus tam nuostatui paremti, galėtų būti labai naudingi. Pažymėtina, kad kongresmanas R. Durbin yra lietuvių kilmės ir nuosirdžiai stengiasi Lietuvos reikalus paremti.

ALTO laiškas popiežiui ir arkiv. Marcinkui

Artėja 500 m. sukaktis nuo šv. Kazimiero mirties. Sukaktis bus 1984 metais ir jai paminėti plačiai ruošiamasi. Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kazys Sidlauskas specialiu raštu kreipėsi į popiežių Joną Paulių II, pažymėdamas, kaip lietuviams yra svarbi ši sukaktis, ir prašydamas šv. Tėvą, kad tai sukakčiai būtų išleistas specialus Vatikano pašto ženklas.

Pirm. dr. K. Sidlauskas taip pat rašo kreipėsi į lietuvių arkivysk. P. Marcinkui, kad jis savo įtaką Vatikane panaudotų šitokio sukaktuvinio ženklo išleidimui. Vatikano pašto ženklai paprastai būna gerai meniškai paruošti, filatelistų vertinami, ir tokio ženklo išleidimas yra ypatingos svarbos reikalas.

Lietuvos pasiuntinybės rūmų atnaujinimui aukų rinkimas dar tęsiamas

Visuomenės susipratimo dėka, šiam reikalui jau suaukota apie 90,000 dol. Pagal architektų apskaičiavimą, būtiniausiems remontui darbam reikia 120,000 dol., todėl komitetas nutarė rinkliavą dar tęsti iki 1983 gegužės 1. Aukos siunčiamos pasiuntinybės adresu, 2622 Sixteenth Street N.W., Washington, D.C. 20009.

Iki Vasario 16 bus atlikti svarbiausieji vidaus remonto darbai, kad pasiuntinybė galėtų daryti priėmimus.

Lietuvos pasiuntinybės rūmų restauravimo komitetą sudaro ALT ir LB atstovai. Amerikos Lietuvių Tarybai atstovauja dr. K. Jurgėla, inž. G. J. Lazauskas ir dr. J. Valaitis. Komiteto pirmininku yra prof. dr. J. Genys. Komitetas yra paskelbęs spaudoje (tęsiniais) aukojusių organizacijų ir pavienių asmenų sąrašą, tačiau numatyta išleisti atskirą leidinį, kur bus pilni aukotojų sąrašai.

Skuodžio išlaisvinimo besiekiant

Senatorius Charles H. Percy, pakartotinai ALTO pirm. dr. K. Sidlauskos paprašytas rūpintis Vytauto Skuodžio išlaisvinimu, pranešė, kad tuo klausimu jis vėl kreipėsi į JAV prezidentą Reagana ir taip pat kreipėsi į Sąjungos Sąjungos ambasadorių Washington Dobryniną, primindamas apie reikalą išlaisvinti V. Skuo-

dį, leidžiant tam JAV piliečiui ir jo šeimai atvykti į Ameriką.

Madrido konferencija bus tęsiama

Helsinkio susitarimą pasirašiusios valstybės, posėdžiavusios Madride, siekdamos patikrinti susitarimų vykdymą ir tuos susitarimus reikiama papildyti pagal dabarties reikalavimus, savo posėdžius gruodžio 17 šventėms pertraukė, nutarusios Madrido konferenciją toliau tęsti vasario 8.

Pabaltiečių komitetas kongrese

Kongreso Ad Hoc komitetui Pabaltijo reikalams dabar pirmininkauja Brian Donnelly. Neišrinkus į kongresą antrojo pirmininko Charles Dougherty, vieton jo bus parinktas kitas kongresmanas.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas kongrese

Amerikos Lietuvių Tarybos prašomas kongresmanas Frank Annunzio ir šiemet sutiko pasirūpinti, kad Atstovų Rūmuose būtų paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena — Vasario 16. Minėjimo dieną Atstovų Rūmuose sukalbėti invokaciją ALTAS pakvietė didžiausios JAV lietuvių parapijos — Marquette Parko — kleboną kun. Antaną Zakarauską.

Stiprinamos transliacijos Lietuvos

Senatorius Charles Percy, parašytas Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. Kazio Sidlauskos, daro pastangų praversti, kad būtų padidinta JAV parama Amerikos Balsui ir Laisvo-

sios Europos — Laisvės Radijui Europoje. Tuo reikalu sen. Percy pažadėjo pagreitintai praversti atitinkamą nutarimą senato užsienio reikalų komitete ir paremti tą reikalą sausio mėnesį vykstančioje senato sesijoje. Naujasis senato sąmatų pakomisišės pirm. sen. Paul Laxalt yra pažadėjęs senatoriui Percy šį reikalą paremti ir pagreitinti.

Programos radijo valandėlėm

Amerikos Lietuvių Taryba ruošia programas radijo valandėlėm Vasario 16 minėjimam lietuvių ir anglų kalba. Jau yra gauta gana gausiai pareikalavimų, bet dar bus priimami skubiai atsiųsti ir nauji prašymai. Pramatant pašto patarnavimo lėtumą, užsakymai turi būti padaryti tuojau, kad būtų galima laiku persiųsti.

Radio programos Vasario 16 dienai

Amerikos Lietuvių Taryba paruoš medžiagą radijo valandėlėm Vasario 16 minėjimam proga anglų ir lietuvių kalbomis. Galintieji tą medžiagą panaudoti radijo valandėlėse prašomi nedelsiant pranešti ALTO centrui, 2606 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, kokių juostelių jiems būtų reikalinga.

Plačiau informuokime apie Lietuvą

ALTO garbės narys adv. Steponas Bredes atsiuntė raštą, skatinamas priminti, kad artėjant Vasario 16-tai dienai įvairių miestų lietuviai stengtųsi susirūti su jų miestuose leidžiamų laikraščių redakcijomis, su ten esančiomis radijo programomis, kad ta proga būtų reikiama informuota apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą ir tinkamai nušviesta padėtis okupuotoje Lietuvoje, pabrėžiant lietuvių laisvės siekimus.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 2 psl.)

— Naujos sovietinės šventės proga paskelbtos dar kelios kultūrinės premijos. B. Dauguviečio vardo pirmąją premiją laimėjo dramaturgas Kazys Saja — už vieno veiksmo komediją „Velnio apstėstasis ir kiti“. Antroji premija teko E. Mikulėnaiti už pjesių rinkinį „Gimimo naktis“. Trečioji premija teko rašytojui Raimundui Kašauskiui už vieno veiksmo komediją „Būk vyras, Džordžai“. Stasio Šimkaus vardo muzikines premijas gavo: pirmąją — komp. B. Kutavičius už pasaką vaikų chorui „Giedantis vėžys“, antrąją — komp. J. Andrejevas už dainą „Jaunų jauna daina“, trečiąją — komp. A. Lapinskas už dainą mišriam chorui „Turėjo bobutė žilą oželį“. J. Švedo vardo pirmoji premija teko komp. A. Lapinskiui už kūrinių liaudies instrumentų orkestrui — „Tututis“, antroji teko komp. V. Juozapaičiui už „Lietuviškus šokius“ liaudies instrumentų orkestrui. Choreografijos pirmoji premija teko V. Buterleičiui už šokį „Slinkis“. Už to šokio muziką pirmoji premija teko B. Kutavičiui. Antroji premija teko A. Kondratavičiui už šokį „Strapčiukas“. Už to šo-

kie muziką premija teko L. Povilaičiui. Dvi trečiašias premijas už šokius gavo L. Kisieliene už šokį „Rytagonė“ ir A. Ramkevičienė už šokius „Rugeliai“ ir „Lineliai“. Pirmoji liaudies meistrų premija paskirta L. Šepkai už medžio drožinius, antroji — E. Knukštaitei už tapybą ir trečioji — B. Jaruševičienei už pynimo iš vytelių darbus.

— Galima pasidžiaugti, kad pavergtoji Lietuva turi daug muzikai gabių vaikų. Jie dalyvauja muzikos konkursuose pačioje Lietuvoje ir svetimuose kraštuose. Lapkričio pabaigoje Čekoslovakijoje pianistų tarptautiniame konkurse M. K. Čiurlionio muzikos mokyklos keli mokiniai laimėjo pirmas vietas. Konkurso reikalavimai buvo sunkūs. Buvo žiūrima ne tik techniško kūrinio atlikimo, bet ir turinio supratimo, įsijautimo, įgimto muzikalumo. Konkurse stipriai pasireiškė vengrai, čekai, lenkai, bulgarai, bet nuo jų neatsiliko nė lietuviai.

— Politiniai komunistų laikraščiai „Tiesai“, leidžiamam Vilniuje, paskirta premija — už literatūros kritikos straipsnius. Jos kritika esanti sistemingai aukšto idėjinio meninio lygio.

Pr.N.

SOL. ONAI ZUBAVIČIENEI AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS

Štai ir vėl, žiaurios vėžio ligos nukamuota, prieš pat Kalėdas užgeso dar viena dainos puoselėtoja, solistė **Ona Zubavičienė**. Ji buvo prieš metus mirusios operos solistės Irenos Stankūnaitės duetuose bei kvartetuose gera partnerė. New Jersey valstijoje dažnai juodvi dainuodavo lietuvių ir amerikiečių šventėse. 1975 Kultūros židiny M. K. Čiurlionio 100 metų gimimo minėjime, atliekant jo muziką, abi velionės su kitais dainininkais dalyvavo "Psalmių" noneto atlikime. Taip pat ir J. Stankūno "Sodžiaus garsų" plokštelė yra keli numeriai, atlikti pavieniui ir kartu. Ir koks skaudus sutapimas: abi iš gyvųjų tarpo jau yra iškeliavusios.

O. Zubavičienė-Gailiūtė buvo gimusi 1921 balandžio 26 Andriejave, Kretingos apskr. Lietuvoje. Nuo pat vaikystės ji turėjo patraukimą prie dainos. Gimnazijos mokslo laikais dalyvavo moksleivių choruose ir vis siekė pažinti dainos meną studijų keliu. Baigęs Švėkšnos gimnaziją, įstojo į Kauno muzikos mokyklos dainavimo klasę, bet tik vienerius metus ten mokėsi, nes vokiečių okupacija sutrukdė. 1943 iškėtojo už Jono Zubavičiaus ir kurį laiką gyveno Kretingoje. Karo audra juodu nubloškė į Vokietiją. Ten ji susirado vieną vokiečių dainininką ir privočiai ėmė balso pamokas bei dalyvavo lietuvių muzikinėje veikloje.

1949 su savo vyru emigravo į JAV ir apsigyveno Clark mieste, New Jersey valstijoje. Čia ji sistemingai tęsė savo balso lavinimą pas Stellą Volani-Končiuvienę, kuri buvo nuolatinė jos vokalio meno auklėtoja. Jai suprantant svarbą mokėti sau patsiskambinti pianinu, kurį laiką jai pagelbėjo J. Stankūnas. Ne tik pramoko skambinti, bet ir įsigijo daugiau žinių muzi-

Solistė Ona Gailiūtė-Zubavičienė

kos teorijoj bei harmonijoj. Ji sugebėjo sau gaidas nusitransponuoti į tinkamą tonaciją. Pažymėtina, kad ji gerai versdavo tekstu iš svetimų į lietuvių kalbą, suderindama muzikos akcentą su žodžio kirčiu.

Iš O. Zubavičienės stambesnių pasirodymų verta paminėti tris dainų rečitalius: Judson Hall, Carnegie Recital Hall,

New Yorke mieste, ir Jaunimo Centre, Chicagoje.

New Yorke jai fortepijonu akomponavo pasižymėjęs koncertinis pianistas Fritz Kramer. Chicagoje pianinu padėjo a.a. Algirdas Kačanauskas.

Onutė turėjo mezzo-soprano balso tembrą, vidutinio stiprumo, gerą tarseną. Išgyvendavo į dainos dvasią, charakterį. Dau-

gumos jos dainų repertuarą sudarė romantinė, sielvarto, nostalgijos atspalvio muzika. Ji mėgo paskrajoti po gilų svajonių pasaulį. Visi jos tarptautinio vokalio meno numeriai buvo jos pačios sklandžiai pritaikyti lietuvių kalbai. Turėjo nemaža lietuvių liaudies bei mūsų kompozitorių originalios kūrybos.

O. Zubavičienė buvo nuosirdi lietuvių socialinių bendravimų muzikos programų talkininkė. Per 30 metų gyvenimo New Jersey, paprašyta niekada neatsisakė atlikti meninę programą arba prie jos prisidėti ir už tai nereikalavo jokio "honoraro". Priklausė prie Vargonininkų-Muzikų Sąjungos, 4 metus dirbo centro valdyboje išdininke. Uoliai lankė S-gos susirinkimus bei valdybos posėdžius. Buvo pareiginga, aktyvi narė. Skaitė ir Muzikos žinių žurnalą.

V. Belecko ir J. Zubavičiaus iniciatyva įsteigus naują lietuvių Sunny Hills koloniją, 1979 persikėlė su vyru į Floridą, kur įsigijo didelį žemės sklypą ir pasistatė gražius, modernius namus. Bet Onutei likimas kitaip padiktavo, mirtis išplėšė ją iš gyvųjų tarpo, ir mažai jai teko Floridos saulute pasidžiaugti. Per anksti užbaigė šios žemės kelionę, ir Sunny Hills lietuvių kapinėse jau atsirado taurios lietuvių naujas kapas.

Ilgai prisiminsim jos gerus darbus, jos pastangas išlaikyti lietuvišką dainą gyvą žmonių gyvenime, jų pastogėse. O ypatingai "Sodžiaus garsuose" ilgai jos balsas skambės ir ateinančiom lietuvių kartom.

J. St.

PATERSON, N.J.

Antano ir Onos Juškaičių vedybinė sukaktis

Praejusių metų lapkričio 28 Juškaičiai atšventė savo aukšnę vedybinę sukaktį. 12 val. Šv. Ka-

zimiero parapijos bažnyčioje jų intencija mišias koncelebravo parapijos administratorius kun. Jokūbas Pallivathukkal ir kun. K. Pugevičius. Pamokslą pasakė kun. K. Pugevičius.

Mišiose, be sukaktuvinių gan plačios giminės, dalyvavo daug jų draugų ir pažįstamų. Po mišių Indian Trail restorane, Franklin Lakes, buvo vaišės giminėm ir kviestiniam svečiam.

Antanas ir Ona Juškaičiai nėra eiliniai Šv. Kazimiero parapijos nariai. Jie abu yra čia gimę, čia krikštyti ir čia 1932 lapkričio 28 parapijos bažnyčioje sutuokti. Užtat jie kaip retas kas ir yra prie parapijos prisirišę ir visą laiką rūpinasi jos gerove. Parapija yra jiems kaip antri namai. Antanas visą laiką priklausė prie Šv. Kazimiero pašalpinės draugijos ir ilgą laiką buvo valdyboje, eidamas sekretoriaus pareigas. Jau 35-ti metai jis yra parapijos išdo globėjas — trustistas ir kaip toks nuo 1970 yra parapijos tarybos narys. Be to, jis ilgą laiką priklauso prie Šv. Vardo draugijos. Šiuo metu yra ne tik Šv. Kazimiero parapijos tos draugijos pirmininkas, bet vadovauja ne visos Passaic apskrities Šv. Vardo federacijai. Ona buvo veikli Šv. Onos draugijos narė, kol ta draugija gyvavo, o dabar veikia sodaliečių draugijoje. Abu Juškaičiai daug darbo įveda, kai parapijoj vyksta kokie nors parapijiniai renginiai. Be jų pagalbos niekad neapsieinama.

Ilgiausių metų Antanui ir Onai Juškaičiam!

Ir sodaliečių pirmas rūpestis yra parapija

Šv. Kazimiero parapijos sodalietės kasmet iškilmingai švenčia savo tradicinę metinę šventę, t.y. Nekalto Prasidėjimo šventę gruodžio mėnesį. Šį kartą jos tą šventę atšventė gruodžio

Ona ir Antanas Juškaičiai

kykloje ir dabar visuose dokumentuose) gailėstingoj sesuo, Antanas — medicinos daktaras, Marytė — baigusi sekretorių mokyklą, o Juozas gavęs magistro laipsnį iš psichiatrijos. Juškaičiai yra susilaukę 17 vaikų, kurių vyriausias yra jau 23, o jauniausias dar tik 4 metų.

Ilgiausių metų Antanui ir Onai Juškaičiam!

Ir sodaliečių pirmas rūpestis yra parapija

Šv. Kazimiero parapijos sodalietės kasmet iškilmingai švenčia savo tradicinę metinę šventę, t.y. Nekalto Prasidėjimo šventę gruodžio mėnesį. Šį kartą jos tą šventę atšventė gruodžio

Dr. Petras Kaladė, praeitų metų rudenį išleides mokslinį veikalą — "Maistas ir ligos, maisto biochemija", 500 dol. auka parėmė Darbininko spaudos darbus. Darbininko administracija už tokią didelę auką nuosirdžiai dėkoja.

12. Taip išėjo, kad tą savaitę parapijoje nebuvo lietuvių kunigo, tad sodalietėm mišias aukojo T. George, pranciškonas iš Šv. Bonaventūros vienuolyno Patersone.

Antrą valandą po pietų parapijos salėje buvo surengtos gražios vaišės, kartu jau ir kalėdinės, sodalietėm ir Šv. Vardo draugijos vyram. Mat, beveik visų šių vyrų žmonos yra sodalietės, tad paskutinį mėnesio pirmadienį abi draugijos daro savo susirinkimus parapijoje. Tuomi sutauptoma laiko, nes esti vienas į parapiją važiuojamas. Ir šiaip šios dvi draugijos labai glaudžiai bendradarbiauja visuose parapijos reikaluose.

Po vaišių buvo loterija sutelkti parapijai daugiau lėšų. Buvo taip pat kalėdinių žaidimų, ir keletą valandų buvo labai gražiai pabendrauta ir įdomiai praleistas laikas.

Kalėdų švenčių proga, kaip kasmet, taip ir šiemet, sodalietės iš visokių savo per metus ruoštų renginių parapijai paremti įteikė 1,000 dol.

Mirė rašytojo V. Krėvės giminaitė

Gruodžio 4 staiga mirė N. Haledon gyvenusi Julija Vaikšnoraitė — Logman, kuri buvo gimusi Patersone ir priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos. Julija paliko savo vyrą, dukterį su zentu ir dvi seseris. Palaidota gruodžio 6.

Julijos motina buvo Vinco Krėvės pusseserė. Kol V. Krėvė buvo gyvas ir gyveno Philadelphia parapijoje, aplankydamas Julijos tėvus ir šeimą Patersone. Kai rašytojas mirė, Julija, pasiėmusi savo motiną ir prisisodinusi pilną automobilį kitų patersoniečių, buvo nuvažiavusi į jo šermenis.

A. Masionis

— Vytenis Dūda ir Angelė Mičulytė atliks meninę programą Lietuvių Fondo baliuje, Los Angeles, Calif., sausio 22.

— Spaudos ir knygų kioskas bus kas dieną atidarytas Chicago Jaunimo Centro patalpose II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu.

— International Club of Washington vadovybė sausio 11 surengė ponai Shultz, Valstybės sekretoriaus žmonai, pagerbimą. Ji yra to klubo garbės pirmininkė. Į jos pagerbimą buvo pakviestos diplomatinės misijų šefų ir JAV vyriausybės narių žmonos, jų tarpe ir p. O. Bačkienė.

— Valstybės sekretorius ir ponias Shultz sausio 20 surengė priėmimą diplomatinės misijų šefų ir jų žmonių garbei. Lietuvos atstovas ir ponias Bačkienė buvo pakviesti ir dalyvavo tame priėmime Valstybės departamento Benjamin Franklin sveitėje.

— Kardinalas J. Bernardin, Chicago arkivyskupas, II-ųjų Pasaulio Lietuvių Dienų metu, liepos 3, 10 v.r. Quigley South seminarijoje, 7740 South Western Ave., aukos mišias ir pasakys pamokslą.

— Okupuotoj Lietuvoje gruodžio 23 mirė kanauninkas Leopoldas Chomskis, Baltosios Vokės klebonas, Vilniaus arkivyskupijoj. Buvo gimęs 1885, kunigu išventintas 1910. Nors buvo sulaukęs 97 m. amžiaus, klebono pareigas ėjo iki mirties. Gruodžio 25 mirė kun. Pranciškus Leonas, Garliavos altaris, Vilkaviškio vyskupijoj, sulaukęs 90 m. amžiaus. Kunigu išventintas 1915. Turimom žiniom, 1982 metais okupuotoj Lietuvoje mirė 22 kunigai. Pirmą visom šešiom Lietuvos vyskupijom buvo išventinti tik 18 naujų kunigų. Į Kauno kunigų seminariją valdžios pareigūnai leido priimti tik 22 ar 23 jaunuolius, nors norinčių įstoti buvo bent dvigubai daugiau.

— Berželis, Hartfordo tautinių šokių grupė, vasario 5, šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, Church St., New Britain, Conn., rengia metinį balių-koncertą. Dėl balių ir stalų užsakymo kreiptis į Birutę Monaco. Tel. 643-2955.

— JAV LB X-osios tarybos I-osios sesijos ruošimo komitetas, sėkmingai užbaigęs savo darbą, sveikina Darbininko redakciją ir administraciją, linki geros sėkmės Naujuose Metuose. Iš likusio pelno skiria 25 dol. spaudai parėti ir nuosirdžiai dėkoja už išspausdintą žinią ir straipsnius apie LB tarybos darbus. Pasirašo: kom. pirm. Angelė Karnienė ir apyl. pirm. Mečys Krasauskas. Darbininkas dėkoja.

— Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubas, atsiųsdamas Darbininkui stiprinti 25 dol. auką, praneša, kad klubo narė Viktorija Andriulis klubui paaukojo 30 dol. ir klubo narys Algirdas Alksnis — 40 dol. Aukos paskirtos a.a. dr. Sandargo atminimui. Klubo valdyba už tai jiems dėkoja.

— L.S.S.T. Romo Kalantos Šaulių kuopa, St. Petersburg, Fla., surengusi sėkmingą kelionę į Karibų salas, atsiuntė Darbininkui 20 dol. auką. Nuosirdus acū.

— Kun. dr. Kęstutis Trimakas, Ateities vyr. redaktorius, yra pakviestas 1983 vasario mėnesį atvykti į Australiją ir vadovauti rekolekcijom Australijos lietuvių kolonijose.

— II Pasaulio Lietuvių Dienų meno komisiją sudaro Vincas Lukas — pirmininkas, Daina Čepulytė, Donatas Kavaliūnas, Algis Trinkūnas ir Vladas Vijeikis.

— Juno Beach, Fla., geroje vietoje lengvomis sąlygomis pats savininkas parduoda gerai išlaikytą namą. Kreiptis: J. Daugėla, 27 Ormond Beach, Fla. 32074. Tel. 904 441-7916.

PHILADELPHIA, PA.

Visą gruodžio mėnesį Franklin Plaza viešbuty vyksiuoj kalėdinių eglučių parodoje buvo išstatyta ir lietuviška šiaudinukais papuošta eglutė. Eglutė parodai paruošė Moterų Klubų Federacijos Philadelphia klubas, vadovaujamas Snieguolės Jurskytės. Parodos atidaryme dalyvavo tautiniais drabužiais pasipuošę V. Krėvės mokyklos mokiniai, o programoj šoko Vakarinės tautinių šokių grupė, vadovaujama K. Razgačio. Programa buvo rodoma per NBC kanalo Evening Magazine.

Skaučių židinys, talkinant jaunųjų skautų tėveliam, suruošė tradicines Kūčias su pritaikyta programėle. Kaip ir kasmet, Šv. Andriejaus parapijos salė buvo pilna žmonių, kurie maloniai praleido keletą valandų lietuviškomis tradicijomis perpintame vakare. Šiais metais valgių organizavimu rūpinosi M. Sušinskienė, o programai vadovavo sk. Laima Bagdonavičienė.

Philadelphia Lietuvių Namai kasmet ruošia Naujų Metų sutikimą. Pastaruosius dvejus metus ruošę perėmė jaunas komitetas, vadovaujamas Vyto Bagdonavičiaus. Jaunatviškas entuziazmas atnešė puikius rezultatus. Dalyvių buvo per 230, o apie pusę jų jaunoji karta. Programai buvo pakviestas pantomimikas Paulius Rajeckas, kuris visus sužavėjo savo išradingumu ir originalumu. Įdomiai papuošta salė, geras maistas ir visom generacijom pritaikyta muzika sudarė šaunus Naujų Metų sutikimo nuotaiką.

1983-tieji metai žada eilę įdomių renginių Philadelphia parapijoje. Pirmasis įvykis rašant šias eilutes. Tai V. Krėvės mokyklos tradicinė eglutė sausio 9. Mokyklai šiais metais vadovauja Gabrielius Mironas, kuris taip pat yra ir LB apylinkės pirmininkas.

Šv. Andriejaus parapijos salėje sausio 23 tuoj po lietuviškų mišių (apie 12 val.) įvyks nuo rudens atidėtas V. Krėvės šimto

metų gimimo minėjimas. Dr. Vincas Maciūnas, žymus Krėvės specialistas, skaitys paskaitą "Šimtmetis Krėvė". Asmeniškai prisiminimais apie savo tėvą pasidalins Aldona Krėvytė-Mošinskienė, o Krėvės kūrybos paskaitys aktorė Julija Dantienė. Kartu vyks Krėvės darbų ir laiškų parodėlė. Atsilankiusieji bus pavaišinti kavute su užkandėliais. Minėjimą ruošia Philadelphia apylinkės valdyba. Visi Philadelphia apylinkių lietuvių kviečiami minėjime dalyvauti ir pagerbti mūsų tarpe gyvenusių, kūrusių ir mirusių rašytojų, kurio vardu dargi pavadinta Philadelphia lituanistinė mokykla.

Lietuvių Namų Kultūros Centro salėje sausio 29, šeštadienį, 7 val. vak. įvyks kultūrinė vakaronė su prof. dr. Bronium Vaškeliu. Prelegento tema "Anksstyvosios lietuvių emigracijos sceninė veikla Philadelphiaje". Dr. Vaškelis dėsto rusų kalbą ir literatūrą Lafayette kolegijoj Easton, Pa., o laisvu laiku renka medžiagą, knygas, spaudą iš ankstesnės išėivijos klestėjimo laikų Kultūrinę vakaronę rengia Philadelphia LB apylinkė su Lietuvių Namų Kultūros Centro vadovybe.

Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 20, sekmadienį, 2 val. p.p., Lietuvių Namų didžiojo salėje. Minėjimo rengėjos — Philadelphia ir Pietinės New Jersey LB apylinkės, talkinant visom organizacijom.

Vasario 16-osios proga per WFLN-FM radijo stotį (95.7 banga) vasario 20, 6:30 val. vak. bus transliuojama tradicinė kasmetinė programa. Ši geriausia klasikinės muzikos stotis Philadelphiaje nuo 1968 duoda pusvalandį lietuviškai programai anglų kalba, už tai neimdama jokio mokesčio. Philadelphia lietuvių prašomi parašyti stočiai padėkos laiškus. Stoties adresas: WFLN Radio Program Director, 8200 Ridge Ave., Philadelphia, Pa. 19128. T.G.

DARIAUS IR GIRĖNO SUKAKTUVINIS KALENDORIUS

14 inč. pločio ir 22 inč. ilgio tinkamas įrėminti — tik 5 dol.

Siųskite čekius su pavardės ir pilno adreso nurodymu. Kalendoriai tinkami užsakyti gimimėm ir draugam kaip dovana. Nurodykite gavėjo pilną adresą. Užsakoma adresu:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168
Tel. 617 969-1190 ar 965-8080

Pagaliau išspausdintas labai reikalingas, seniai lauktas LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Sudarė **ALGIRDAS GUSTAITIS**. Braižė **Kęstutis Stropus**. Žemėlapiui 14-kos Lietuvos miestų herbus nupiešė **dail. T. Valius**. Žemėlapis kainą tik 10 amer. dol. pasiimant, persiunčiant brangiau, žemėlapis ne-lankstomas.

Išleido Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremyje ir Lie-tuvių Istorijos Draugija. Įsigyti iš leidėjų: **Chicago, Il-linois**,

2417 W. 43 Street, telef. 312 376-0551 arba 6547 S. Washtenaw Ave., telef. 312 776-3209. Tuo Lietuvos žemėlapiu puoškime kambarius, į-staigas.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųs-dami prenumeratos mokėstį, prisidėję aukomis už kalendo-rių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 25 dol. — P. Uknes, Brook-lyn, N.Y., K. Bružas, Homewood, Ill., J. Stašaitis, Brockton, Mass., E. Ramančionis, Woodhaven, N.Y.

25 dol. — H. Liktorius, Ft. Lauderdale, Fla.

20 dol. — K. Algenis, Wood-haven, N.Y.

Po 20 dol. — K. Kalvaitis,

Gaithersburg, Md., M. Petrikas, Farmingdale, N.Y., A. Pintsch, West Milford, N.J., E. Eitas, E. Wareham, Mass.

Po 15 dol. — J. Malinauskas, Woodhaven, N.Y., J. Kontautas, Centerville, Mass., dr. A. Stan-kaitis, Wethersfield, Conn., M. Gečienė, Toronto, Ont., J. Miko-nis, Richmond Hts., Ohio, P. Davidon, Milford, Conn., L. Tri-lupaitis, Washington, D.C.

Po 12 dol. — A. Dulskis, Co-coa Beach, Fla., S. Jankauskas, Hot Springs, Ark.

Po 10 dol. — B. Prasauskas, Lomita, Calif., dr. E. Kasaitis, Baltimore, Md., J. Rudaitis, Ham-ilton, Ont., R. Šlepetys, Brick-town, N.J., dr. L. Kriaučeliūnas, Palos Pk., Ill., A. Voketaitis, New Haven, Conn., L. Vaitkevi-čius, Woodside, N.Y., A. Trainis, Fairfield, Conn., J. Mikeliūnas, E. Chicago, Ill., S. Slye, Ozone Park, N.Y., S. Kuzminskas, Wa-terbury, Conn., J. Jurkuvėnas, Brooklyn, N.Y., V. Audėnas, Uni-on, N.J., I. Kerelis, Palos Pk, Ill., S. Luinis, Somerville, Mass., V. Lietuvninkas, Eliza-beth, N.J., S. Martinonytė, So. Boston, Mass., R. Giedraitis, Smithtown, N.Y., Z. Snarskis, Worcester, Mass., V. Akelaitis, Cleveland, Ohio, L. Gudelis, Hot Springs, Ark., C. Kancis, Valley Stream, N.Y., D. Jonaitis, Woodhaven, N.Y., kun. dr. J. Grabyš, Watervliet, N.Y., B. Jan-kauskas, Fort Salonga, N.Y.

8 dol. — B. Kazukauskas, Sil-ver Spring, Md.

Po 7 dol. — P. Brazauskas, Paramus, N.J., A. Raguckas, Bal-timore, Md., A. Petras, Rich-mond Hill, N.Y., J. Maurukas, Surfside, Fla.

Po 6 dol. — M. Vitkus, Lake Ronkonkoma, N.Y., T. Banys, Cambridge, Mass.

Po 5 dol. — B. Grauzinis, Los Angeles, Calif., A. Mackevi-čius, Jamaica, N.Y., J. Šileikis, Port Orange, Fla., M. Lembergas, Santa Monica, Calif., V. Žiaug-ra, Roslindale, Mass., E. Buš-kevičius, Hartford, Conn., M. Damas, Naperville, Ill., V. Kau-pas, Concord, N.H., T. Alinskas, Ridgewood, N.Y., J. Pažemėnas, Queens Village, N.Y., J. Gailevi-čius, Baltimore, Md., J. Lioren-tas, Hollywood, Fla., P. Kaladis, Maspeth, N.Y., A. Arūnas, Wood-haven, N.Y., O. Kreivėnienė, Media, Pa., A. Iacona, Phila-delphia, Pa., J. Perminas, Pro-vidence, R.I., A. Griaudzė, Avon, Mass., A. Keblys, Montreal, Que., P. Gruodis, Chicago, Ill., J. Paškevičius, Chicago, Ill., A. Ramanaukas, Daytona Beach Shores, Fla., S. Zacharka, Cor-ning, N.Y., E. Sandanavičienė, Brooklyn, N.Y., A. Zizys, Wood-haven, N.Y., V. Sniulis, Brock-ton, Mass., J. Sodaitis, Ormond

Beach, Fla., P. Turulis, Rego Park, N.Y., Z. Gavėnas, E. Hart-ford, Conn., A. Kvietkauskas, Linden, N.J., M. Mėlynis, Kear-ny, N.J., K. Šipaila, Hillside, N.J., L. Piliš, Noauk, Conn., J. Janiūnas, Stratford, Conn., L. Rudokas, Lynn, Mass., J. Bliz-nikas, Spring Hill, Fla., Francis-can Fathers, Bridgeville, Pa., J. Rūtenis, Hyannis, Mass., Pr. Ka-ralius, St. Croix, USVI, A. Šilei-ka, Philadelphia, Pa., J. Černius, Brooklyn, N.Y., A. Šetikas, Old Saybrook, Conn., M. Molynas, Fresh Meadows, N.Y., A. Laurai-tis, Flushing, N.Y., J. Gerdvi-lienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Kondrotas, Richmond Hill, N. Y., St. Nutautas, Woodhaven, N. Y., E. Kezienė, Woodhaven, N. Y., E. Lenk, New Britain, Conn., P. Račkauskas, Dor-chester, Mass., V. Gedmintas, Woodhaven, N.Y., A. Ūselis, Ridgewood, N.Y., M. Lem-bertienė, Santa Monica, Calif., kun. V. Pikturma, Riviera Beach, Fla., S. Suipka, Maspeth, N.Y., A. Žukienė, Woodhaven, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., P. Šil-bajoris, Syosset, N.Y., G. Raz-vad, Milton, Mass., J. Asiūnas, Hartford, Conn., A. Čizauskas, Falls Church, VA, A. Juozaitis, Lakewood, Ohio, I. Povilavičius, Yonkers, N.Y., A. Malakas, Flor-ham, Park, N.J. Br. Juškauskas, Hudson, Mass., J. Misiūnas, Fair Lawn, N.J., A. Mikėnas, Omaha, Nebr., kun. I. Gedvila, Big Tim-ber, Mont., V. Dubauskas, Wood-haven, N.Y., R. Barauskaitė, Los Angeles, Calif., A. Nielsen, Glastonbury, Conn., E. Gorodec-ka, Worcester, Mass., A. Ažuo-laitytė, E. Wymouth, Mass., J. Musteikis, Rochester, N.Y., H. Gineitis, Dorchester, Mass., A. Betulis, Hot Springs, Ark., R. Zinas, Bethlehem, Pa., E. Liobė, Woodhaven, N.Y., J. Katkus, Brooklyn, N.Y., R. Gruodis, Mt. Airy, Md., dr. A. Gleveckas, Chicago, Ill., J. Tamultus, Clear-water, Fla., M. Gofenas, Brock-ton, Mass., J. Mikalauskas, Rich-mond Hill, N.Y., J. Smith, Fort Myers, Fla.

Po 4 dol. — J. Vaičys, Albion, N.Y., B. Dapšys, So. Boston, Mass., Gr. Būga, Scranton, Pa., D. Kasper, Brockton, Mass.

Po 3 dol. — V. Svalbonas, Delta, Pa., A. Birutienė, Wood-haven, N.Y., J. Alyta, Flushing, N.Y., J. Ajuskas, Malden, Mass., J. Zvirblis, Vineland, N.J., A. Shatas, N. Miami Beach, Fla., H. Johnson, Richmond Hill, N.Y., E. Šimauskas, Brooklyn, N.Y., M. Seferienė, Vernon, Conn.

Po 2 dol. — A. Strigus, Nep-tune City, N.J., S. Bagdonavi-čius, Philadelphia, Pa., B. Ga-linaitis, Westminster, Md., J. Dabužinskas, Woodhaven, N.Y., J. Norbutas, So. Boston, Mass.,

A. Bacevičius, Newton, Mass., U. Maceikonis, Elizabeth, N.J., K. Kuzas, Chicago, Ill., J. Raš-tikis, Dayton, Ohio, O. Linartas, Elizabeth, N.J., E. Adomaitis, Richmond Hill, N.Y., M. Dirgė-lienė, Los Angeles, Calif., J. Gailiūnas, Athol, Mass., V. Jac-kūnas, Washington, D.C., E. Gaižutis, Woodhaven, N.Y., V. Oniūnas, Woodhaven, N.Y., A. Batalin, Putnam, Conn., J. Ma-tušaitis, Worcester, Mass., Z. Grabnickas, Lake Wales, Fla., Z. Petrauskas, Dorchester, Mass., V. Gamziukas, Buffalo, N.Y., A. Brazdžionis, Vista, Calif., V. Bagdonas, Miami Beach, Fla., K. Palčiauskas, St. Petersburg Beach, Fla., V. Dap-šis, Glendale, Calif.

Po 1 dol. — S. Karmazinas, Woodhaven, N.Y., J. Vazalis, Baltimore, Md., J. Dialtuva, Pro-vidence, R.I.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administraci-ja.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kalėdos, Aušros Vartų Mont-realio choro įdainuota 14 kalėdi-nių giesmių: Tyliają naktį, Skubinkit piemenis, Nakties tyloje, Piemenėliams, vargdienėliams, Tyliają naktį, Angelų balsai, Sveikas Jėzau gimusi, Linksmų Kalėdų, Laukiame su viltim, Berneliai kelkit, Ateikit vaike-liai. Tyliają naktį, Linksmą gies-mę ir iš padangių tolimų. Kaina 10 dol.

Nauja diena, Dainos pasiūkti ir klausytis. Dainuoja dvy-nukai Astra ir Andy Šalčiai: Serenada, Oi niekad, niekad nepamir-šiu, Neišeik, neišeik tu iš sodžiaus, Už kalnų toli toli, Mei-lės ieškok, Paskutinis sekmadie-nis, Aš atsimenu namelį, Man tu graži, Kaiminka, Iškelkime stik-liuką, Nauja diena, Tave aš pažinčiau tamsią naktį, Ar skirsimės. Kaina 10 dol.

Tarp tostų ir dainų, estradinė muzika, atlieka Rimas Kasputis su moderniška gitarų-trumpetės-akordeono elektrine akusti-kos palyda. Dainuoja: Vien tik mums, Pavasaris gimtinei, Prie šaltinio, Varžybos, Ateis tokia diena, Vai žydi, žydi, Paryžiaus tango, Žibuoklės, Mergužėlė ir Vėlyvi žiedai. Kaina 9 dol.

Lauksiu tavęs ateinant. Montrealio vyrų okteto įdainuo-ta 17 patriotinių lietuviškų dai-nų ir maršų. Kaina 10 dol.

Taip pat gaunamos ir šios nau-iausios plokštelės: Kur ginta-rais. — Montrealio jaunimo an-samblis atlieka 16 kūrinių. Kai-na 10 dol. Dainos, muzika ir gėlės — įvairių kompozitorių ir artistų atlikti 12 kūrinių. Kaina 9 dol. Leonas Baltrus — ar-ijos ir dainos. Kaina 8 dol. Aras... toli nu tėvynės — Toronto vyrų choro dainos. Kaina 10 dol. Nerija — Clevelando studentų vieneto dainos. Kaina 8 dol. Pavasaris — dainuoja dvy-nukai Šalčiai Vokietijoje. Kaina 10 dol. Užaugau Lietuvoj — lietuviškų dainų rinkinys. Kaina 8 dol.

Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

Sios ir kitos lietuviškos plokš-telelės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SPORTAS

ATGAIVINAMA FUTBOLU KOMANDA

Sudaroma Lietuvos Atletų Klubo futbolo komanda, su kuria pramatoma dalyvauti "Old Timers" (priešpaskutinis pasispardymas) žaidime prieš Chi-cagos Lituanicą Chicagoj liepos 4-tos dienos savaitgalį, ryšium su lietuvių sporto žaidynėm, ku-rios kaip tik vyks Pasaulio Lie-tuvių Dienų metu. Visus buvu-sius futbolo žaidėjus prašoma atsiliiepti, nes gerai pasirošus ti-kimasi prieš mūsų brolius chica-giškius vėl laimėti, kaip ir praei-tyje. Skambinkite Petriui Vainiui po 7 val. vak. telefonu 516 261-3780. Jo adresas: 12 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731. — P.V.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, S.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

PADEKA

Sirgau ir buvau West Hudson ligininėje Kearny, N.J., nuo 1982 liepos 28 iki rugpjūčio 7. Dabar jaučiuosi gerokai pasvei-kusi ir sustiprėjusi. Jau galiu at-sidėkoti savo draugams, kurie mane guodė, lankė ir dovanas nešė, man esant nevilties valandoje.

Dėkoju Elvirai Znotienei, gyv. Kearny, N.J., Liucijai Znu-tienei ir Aldonai Znutaitėi, gyv. Harrison, N.J. Jos savo mašini-nomis mane pas daktarus, į ligo-ninę ir mano vyrą visokiais reikalais važinėjo. Ypatinga pa-dėka E. Znotienei ir Bronėi Venckienei, kurių dėka man pa-sisekė atgauti didžiąją dalį ma-no išplėsto turto. Tikiuos, kad nereikėtų bylinėtis, sugrąžins man ir likusią dalį.

Protarpiais, atgavusi sąmonę, prieš savo lovos ant staliuko pastebėjau ir gėlių, ir vaisių, ir saldumynų. Tiems gerada-riams, pristatėsiems tas gėry-bes, ir visiems lankytojams la-bai dėkoju.

Ypatinga padėka tenka manō vyro sesutei Vaclovai Orvi-dienei, kuri specialiai iš Chica-gos atlėkė manęs aplankyti. Taip pat aplankė manō giminaitė Bi-rutė Stanaitienė.

Ypatinga padėka prelatui Schamui, kuris paruošė manē amžinybei.

Ona Skurvydienė

PRANAS NAUJOKAITIS

SAULĖLEIDIS

Prano Naujokaicio naujas ei-lėraščių rinkinys "Saulėleidis" kà tik išėjo iš spaudos. Kaina 4 dol. Ši ir kitos lietuviškos kny-gos, plokštelės bei suvenyrai gaunama Darbininko admi-nistracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą deda-mas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1983 metam

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojам pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenerata — 15 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstai-gose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmdieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilgham Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	312 227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	302 478-2871
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	302 478-2871
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

KAILIŲ PASIRINKIMAS!
Custom made fur and sheep-skin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

Sparčiai auganti milijoninė LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA KASA
Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka **9%**
Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka **11%**
Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

"KASA priima švenčių ar atostogų plano taupymo indėlius ir už juos taip pat moka 9% palūkanų".

— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Telefonas: (212) 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė ..... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė ..... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: sausio 23, sekmadienį, 3 val. popiet Klaipėdos atvadavimo minėjimas.

Klaipėdos krašto atvadavimo 60 metų sukakties minėjimas, dėl sniego audros neįvykęs sausio 15, bus sausio 23, šį sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Kalbą paskakys Klaipėdos žygio dalyvis dr. Kostas Jurgėla, Vliko vicepirmininkas. Meninę programą dalį atliks solistas Mečys Razgaitis. Jam akomponuos Viktoras Ralys. Šaulė Vida Jankauskienė paskaitys iš klaipėdiečių Ievos Simonaitytės raštų. Po minėjimo pabendravinimas.

Egils Kalme, latvių dailininkas ir fotografas, yra išstatis savo fotografijų parodą Manhattan kolegijoj, Cardinal Hayes bibliotekoj, W. 242 St. ir Manhattan College Parkway. Paroda lankoma darbo dienomis ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 val. popiet, sekmadieniais nuo 2 iki 9 val. vak.

J. Mikalauskas iš Richmond Hill, N.Y., jau keleri metai apmoka Darbininko prenumeratą ir savo sūnams. Apmokėjęs 3 prenumeratas, dar pridėjo ir auką spaudai stiprinti. Ačiū už spaudos palaikymą.

E. Sandanavičienė, apmokėdama Darbininko prenumeratą sau, sūniui ir dukrai, dar pridėjo 10 dol. auką. Ačiū labai.

Kasos kredito unija visiem nariam ir taupytojams praneša, kad nuo sausio 10 IRA pensijų indėlių dividendai yra sumažinti iki 11%. Tai vis tiek iki poros procentų daugiau negu kituose bankuose. Reguliarių santaupų dividendai Kasoje tebėra 9 procentai. Kituose bankuose vadinamos Money Market sąskaitos šiuo metu moka aukštesnius mokesčius, bet tik laikinai, iki sausio mėnesio galo. Po to nuošimčiai bus sumažinti, o Kasai visada mokėjo ir tebemoka pastoviai 9%. Dividendai už sertifikatus Kasoje yra taip pat aukštesni negu kitur. Skambinkite į Kasą — 441-6799 sužinoti vėliausius sertifikatų procentus.

Marijai Vaitiekūnienei, gyvenusiai Woodhavene, mirus, jos prenumeratą perėmė sūnus Aleksas su žmona Nijole, kurie gyvena Great Falls, Va. Motinos prisiminimui atsiuntė 50 dol. Ta pačia proga dėkoja visiems, kurie velionę lankė ligoje, o jai mirus užprašė mišias, išreiškė užuojautą ir dalyvavo laidotuvėse. Palaidota šalia savo vyro, kuris mirė prieš keletą metų.

Smuikininko Izidorius Vasyliūno šermenų metu buvo aukojama spaudai. Velionio našlė E. Vasyliūnienė dalį aukų atsiuntė ir Darbininkui. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 29, kitą šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Musorgsky opera "Boris Godunov". Pagrindiniai solistai: Martti Talvela, Robert Nagy, Paul Plishka, Mignon Dunn. Diriguoja James Conlon. Šį šeštadienį, 2 val. transliuojama Debussy opera "Pelleas et Melisande".

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 26, kitą trečiadienį, 8 val. vak. per televiziją bus transliuojama Mozarto opera "Idomeneo". Pagrindiniai solistai: Pavarotti, von Stadte, Cotrubas. Diriguoja James Levine.

B. Grinius, Hollywood, Fla., atnaujindamas metinę Darbininko prenumeratą, atsiuntė 50 dol. Ačiū labai.

K. Bružas, apmokėdamas Darbininko prenumeratą mokesčių, atsiuntė 40 dol. Dėkojame.

Kun. A. Grigaitis, Amsterdam, N.Y., apmokėjęs Darbininko metinę prenumeratą, dar pridėjo 30 dol. auką. Aukotojui padėka.

Išnuomojamas 5 kambarių butas lietuvių kolonijoj, arti bažnyčios, Waterbury, Conn. Dėl informacijų kreiptis į savininką adresu: A. Zupka, 724 23 Ave. N. St. Petersburg, Fla. 33704. Tel. 1-813-896-4015.

Lietuvis bitininkas iš New Jersey yra atvežęs medaus, kurį galima įsigyti Darbininko administracijoj už prieinamą kainą.

Liudvika Koppienė, Woodhaven, N.Y., prie metinės prenumeratos pridėjo dar 40 dol. auką. Dėkojame už kasmet didinamas aukas.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas kviečia narses atsilankyti į susirinkimą sausio 26, trečiadienį, 7:30 val. vak. Susirinkimas įvyks įprastinėje vietoje — 91 ir 85 gatvių sankryža, Congregational Church, Woodhavene.

Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopos pokalėdinis pobūvis rengiamas sausio 23, sekmadienį, 12 val. Apriškimo parapijos salėj. Kviečiamos visos narės su vyrais, 24 kuopos narės ir visi šiai organizacijai prijaučiantieji. Laukiama ir naujų narių. Bus gera proga užsimokėti nario mokesčių.

E. Eitas atnaujino Darbininko prenumeratą trejiem metam ir dar pridėjo 20 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

Šių metų dailės parodoje, kuri jau bus 13-toji ir kuri skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei — Vasario 16-tai pagerbti, dalyvaus dailininkų ne tik iš New Yorko apylinkės bet ir iš tolimesnių vietovių. New Yorko lietuviška visuomenė turės progos susipažinti su tapybos, grafikos kūrinių šiuo dailininkų: Vytauto Virkuro, Viktoro Petravičiaus naujausia grafika, Magdalenos Stankūnienės tapyba ir grafika, Kazlauskaitės grafika — visi iš Chicago; J. Martinkaus, kuris yra Alkos muziejaus kuratorius, iš Bostono, Žibunto Mikšio grafika iš Paryžiaus, M. Budrio tapyba iš Švedijos. Iš Los Angeles su tapybos darbais dalyvaus Ilna Pieterienė, Ina Leškienė, Ilna Brazdžionienė. Iš Clevelando — tapytojas Rimas Laniaskas. New Yorko apylinkės dalyvaujančius dailininkus paskelbsime kitame Darbininko numerį.

Vyresnio amžiaus lietuvių problemų diskusijos, turėjusios įvykti sausio 16 Kultūros Židinyje, dėl sniego audros ir slidžių kelių buvo atšauktas. Kita diskusijų data bus greitai pranešta.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicovich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidrausdami paš jį sutauptysit 30% - 50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

Dail. Kazimiero Žoromskio

VASAROS
GĖLIŲ

PARODA

1983 sausio 29-30
Kultūros Židinio mažojoje salėje

PARODA LANKOMA:

sausio 29, šeštadienį, nuo 12 v. iki 9 v.v.
sausio 30, sekmadienį, nuo 12 v. iki 6 v.v.
Parodos atidarymas šeštadienį 7 v.v.

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

PARODOS RENGIMO KOMITETAS

Lietuvių Atletų Klubo metinis susirinkimas bus vasario 4, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Visi klubo nariai prašomi dalyvauti.

13-tai dailės parodai rengti komitetas sudaro: A. Vakselis — LB NY apygardos pirmininkas, J. Bagdonas — parodos tvarkytojas, komiteto nariai: K. Bačauskas, P. Jurkus, M. Klivečkienė, A. Staknienė, J. Šližys.

Vytautas Maželis su savo nuotraukomis dalyvauja policijos rengiamoj fotografijos parodoje. Paroda atidara nuo sausio 17 iki sausio 26. Visos nuotraukos yra grynai asmeninės ir nieko bendro neturi su policijos tarnyba. Parodą rengia policijos departamento fotografijos vienetas. Ji vyks šio miesto policijos vyriausioje būstinėje, pagrindiniame prieangyje, One Police Plaza, N.Y., N.Y. 10038.

LDK Birutės draugijos N.Y. skyriaus narių susirinkimas bus sausio 23, sekmadienį, 3 val. popiet pas Malviną Klivečkienę, 76-13 85 Rd., Woodhavene. Tel. 296-0406.

Dr. Petras ir Pranė Kaladės iš Bostono Darbininko spaudai paremti atsiuntė 500 dol. auką. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja už šią didelę ir dosnią auką. Drauge primena, kad dr. Petras Kaladė yra išleidęs veikalą "Maistas ir ligos, maisto biochemija". Knygą galima gauti Darbininko administracijoje.

PADEKA

Kultūros Židiny yra New Yorko lietuvių pasididžiavimo centras. Jis gyvuoja jau dešimtį metų dėka pasižventusių asmenų darbo, aukų ir pastangų. Puikų šio pasižventimo pavyzdį parodė Bronius Sutkus, suorganizavęs sėkmingą Naujų Metų sutiktuvių balių, kurio visas pelnas paskirtas Kultūros Židinio išlaikymui. Nors buvo skelbta, kad bendras organizacijų komitetas ruošia šį renginį, bet iš tikrųjų pats Br. Sutkus su keletu pagalbininkų viską suruošė.

Kultūros Židinio vadovybė su gilia pagarba pristato visuomenei Bronių Sutkų ir nuoširdžiai jam dėkoja už sunkų darbą, atliktą New Yorko ir apylinkės lietuvių labui. Kartu dėkoja ir kitiem Židinio bičiuliam, kurie padėjo įgyvendinti šį tradicinį lietuvių pobūvį Kultūros Židinyje.

LK Fondo Valdyba

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutolusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

MAIRONIO MOKYKLOS SPALVINGA EGLUTĖ

Maironio liuanistinė mokykla New Yorke kasmet rengia savo kalėdinį renginį — eglutę. Šiemet ji buvo sausio 9, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje.

Į tokius renginius mokyklos vadovai stengiasi įjungti kuo daugiau mokinių, kad būtų progos kur jiem pasireikšti. Šiemet pasirinko suvaizdinti pasaką — Raudonoji kepuraitė. Šią pasaką prieš kokia 12-14 metų parašė Paulius Jurkus, įvesdamas daug aktualių, daug visokių veikėjų. Čia veikia vilkai, policininkai, varlės, grybai, uogos, drugelis ir t.t. Įvesta daug įvairių šokių. Tada šis veikalukas su pasisekimu mokinių buvo suvaizdintas 4 kartus, du kartus Apriškimo parapijos salėje, paskui Elizabete ir Philadelphiajioje.

Į šį vaidinimą buvo įtraukta visi mokiniai nuo pirmo iki 8 skyriaus, dar vienas kitas vaidino ir 8 skyriaus. Veiksmas vyko prieš sceną, ant scenos, net iš salės gilumos atbėgo jaunieji vaidintojai, tuo scena paversdama visą salę. Įvesta moderni šokiai ir muzika, baletas, šviesai mirkčiojant policijos šokis.

Veikaluką režisavo mokyklos vedėja Aldona Marijošienė ir mokytojas Raimundas Balsys, kuris mokykloje moko tautinius šokius. Ir čia jis daugiausia rūpinosi šokiais, scenos įrengimu. Dekoracijas padarė Audronė Katinaitė, pati neseniai baigusi šią mokyklą. Idomiai buvo išspręstas scenos priekis. Nutiesti iš nuo lubų žali platis kaspinai sudarė miško įspūdį.

Vaikų vaidinimai visada įdomūs. Jie taip stengiasi pasirodyti, o suklydę bėga pasiklausti pas vedėją. Vėl pasitauso. Ypač gražūs buvo vaikų kostiumai, pasiūti iš gerų medžiagų, pritaikyti vaikam, spalvingi. Kostiumų

pasiuvimui vadovavo p. Liogienė, nors čia dirbo visos mamytės.

Veikalo pabaigoje tėvų komiteto pirmininkas prof. Rimas Vaičaitis į sceną sukviėt visus, kurie šį veikalą surežisavo ir pastatė scenoje. Jie apdovanoti gėlėmis.

Pabaigai mokyklos vaikų chorėlis, vadovaujamas muzikės Nijolės Ulėnienės, scenoje pagiedojo tris kalėdines giesmes. Sveikas Jėzau gimusis, Kalėdos Lietuvoje, Gul šiandieną jau ant šieno.

Tuo ir buvo baigta eglutės programa. Tada atsilankė Kalėdų senelis (A. Bagdžiūnas), su dovanomis, pasikalbėjo su vaikais ir jiem išdalijo dovanėles.

Viršutinėje salėje vyko loterija vaikam, o apatinės salės koridoriuje loterija suaugusiem. Ten buvo nemažas judėjimas ir entuziazmas. Mažojoje salėje dar visi valandėlę šnekučiavosi ir vakarojo.

Į vaidinimą atsilankė apie 250 žmonių. Daugiausia tai buvo mokinių tėvai, seneliai, giminės. Buvo ir nuolatiniai mokyklos bičiuliai ir buvę tos mokyklos mokytojai. Pasidžiaugę programėle, gražia lietuvių kalba, jaunimo pastangomis dar geriau išmoki lietuviškai. Pasidžiaugę ir tėvais, kurie su tokia didele meile ir net iš toli atveža savo vaikus į šią mokyklą ir į tokį parengimą. Tik jų entuziazmu ir laikosi tokios mokyklos. (p.j.)

Daug lietuviškų knygų ir suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad pasiųst knygas į namus.

Darbininkas — geriausia švenčių dovana!

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu applanu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....
 Numeris, gatvė .....
 Miestas, valstija, Zip .....

ŽINOTINA KIEKVIENAM LIETUVIUI! Americans for Due Process — lietuvių skyrius, talkinant New Yorko ir apylinkių organizacijoms,

šaukia 1983 m. vasario 6 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Kultūros Židinyje

INFORMACINĮ SUSIRINKIMĄ.

PRANEŠIMUS PADARYS:

ADVOKATAS E. RASKAUSKAS apie Ypatinųjų Tyrinėjimų Įstaigą (OSI)

DR. A. DAMUŠIS kaip sovietai per KGB falsifikuoja dokumentus

ADVOKATAS S.P. ŽUMBAKIS apie lietuvių tardymus JAV, remiantis sovietiniais daviniais ir sovietine "teise"

Visus maloniai kviečia:

Americans for Due Process (lietuvių skyrius)
 LB New Yorko Apygardos Valdyba
 LB Woodhaven Apylinkė
 LB Pirmoji Apylinkė
 Moksleiviai Ateitininkai
 Studentai Ateitininkai
 LB New Jersey Apygarda
 ALK Moterų 29 kuopa
 Amerikos Lietuvių Taryba New Yorke
 New Yorko Fronto Bičiuliai
 L.K.V.S. Ramovė, New Yorko skyrius
 D.L.K. Birutės Draugija, N.Y. skyrius
 L.S.S.T. Simo Kudirkos Šaulių Kuopa N.Y.
 Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 1 skyrius
 Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 11 skyrius
 L.S.S. Tauro Tuntas
 K.M. Kultūros Draugija
 P.L.K. Organizacijų Sąjunga

P.S. Karšti pietūs bus tiekiami Kultūros Židinyje nuo 12 iki 2 val. popiet.

KAUKIŲ BALIUS

BUS VASARIO 5, ŠEŠTADIENĮ,
8 V.V. KULTŪROS ŽIDINY,
361 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.

Šilti, šalti valgiai ir gėrimai ant stalo
Šokiams groja Joe Thomas orkestras

Už geriausias kaukes bus duodamos premijos.

Stalus užsisakyti galima pas:

Bronių Bobelį — 647-6637
 Pranę Ažuoliene — 296-1205
 Petrą Tutiną — 647-1406
 Loretą Valinienę — 516 261-3780
 Antaną Rugį — 201 345-5010
 A. Radzivanienę — 441-9720

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

NEW YORKO ATEITININKAI

AMBER HARVEST Fresh fruits and vegetables PARDUOTUVĖ

Gallima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj.
Užsakomi vaisių krepšiai visom progom.
Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave.
(kampas 111 St.)
847-9225

Atidara nuo 8 iki 7 val.
nuo pirmadienio
iki šeštadienio